

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Pilotní counterfactual impact evaluation OP LZZ, oblast podpory 1.1

Vstupní zpráva

Verze 2.0 z 5. 9. 2011

PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

Zadavatel:

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčním právu 1

128 01 Praha 2

Zpracovatel:

IREAS centrum, s.r.o.

Sídlo: Mařákova 292/9, 160 00 Praha 6

Kanceláře: Štěpánská 16, 110 00 Praha 1

E-mail: ireas@ireas.cz; potluka@ireas.cz

Tato vstupní zpráva je jedním z výstupů ze zakázky "Pilotní **counterfactual impact evaluation OP LZZ, oblast podpory 1.1**" financované z projektu technické pomoci OPLZZ "Zpracování evaluací, analýz a odborných studií pro OPLZZ 2008-2015", který je spolufinancovaný z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Obsah

Obsah.....	3
Seznam zkratk.....	4
1 Úvod	5
2 Způsob řešení	5
2.1 Zkoumaná oblast - zaměření výzev OP LZZ, oblast podpory 1.1	5
2.2 Postup při hodnocení projektových žádostí ve vybraných výzvách OP LZZ	8
2.3 Úkol č. 1: Provedte kontrafaktuální evaluaci účinků projektů OP 1.1 na situaci podpořených společností.	12
2.3.1 Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE	12
2.3.2 Ekonometrická metodologie – zpracování otázek 1 a 2 ze zadávací dokumentace	15
2.3.3 Studie – zpracování otázky č. 3 ze zadávací dokumentace	22
2.3.4 Seznam proměnných.....	25
2.4 Úkol 2: Případová studie CIE pro evaluační komunitu dokumentující kontrafaktuální evaluaci účinků projektů OP LZZ 1.1 na situaci podpořených firem	30
2.5 Popis řešení úkolu č. 3 – další možné CIE v ČR	33
3 Management projektu	35
3.1 Zapojení členů realizačního týmu do řešení.....	35
3.2 Harmonogram řešení	36
3.3 Popis průběžných a finálních výstupů z aktivit.....	38
3.4 Rizika projektu	45
4 Literatura vztahující se k metodologii a použití CIE	48

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

Seznam zkratk

CEDR	Centrální evidence dotací z rozpočtu
CIE	Counterfactual Impact Evaluation
ESF	Evropský sociální fond
IČ	Identifikační číslo
IP	Individuální projekt
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OKEČ/NACE	Odvětvová klasifikace ekonomických činností / Statistická klasifikace ekonomických činností
OP LZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
OP LZZ 1.1	Oblast podpory 1.1 Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost
PSM	Propensity score matching
RDD	Regression discontinuity design
ŘO	Řídicí orgán
VŠE	Vysoká škola ekonomická v Praze

1 Úvod

V české, ale i evropské evaluační kultuře, převládá užívání kvalitativních metod hodnocení. V současnosti je však zaznamenáván rostoucí zájem o využití kvantitativních evaluačních metod, zejména ze strany Evropské komise.

Tato evaluace je vyústěním snahy o pilotní odzkoušení těchto metod i v České republice, konkrétně v operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost, v oblasti podpory 1.1. Právě oblast podpory 1.1 v OP LZZ skýtá vhodnou možnost pro realizaci Counterfactual Impact Evaluation (CIE), protože je z ní poskytována podpora pro poměrně velký počet příjemců. To umožňuje zajistit dostatečně velký vzorek dat. Také jde o relativně sourodý typ podpor (vzdělávání).

Tato oblast podpory je zaměřena na investice do lidského kapitálu ve firmách a rozvoj systémů, které pomáhají ke zvyšování flexibility pracovní síly, zvyšování jejich znalostí a dovedností. Cílem této oblasti podpory je „Zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů“.¹ Není tedy zaměřena přímo na nezaměstnané, ale snaží se potenciálně nezaměstnanosti předcházet. Implementace této oblasti podpory by měla pomoci k „rozvoji odborných znalostí, kvalifikací a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů a rozšiřování možností pro uplatňování pružnějších forem zaměstnávání a zavádění moderních forem systémů řízení a rozvoje lidských zdrojů.“²

Cíle této evaluace jsou voleny širěji, než pouhá realizace CIE. Konkrétně jde o následující cíle:

- Aplikovat metody CIE na oblast podpory 1.1 v OP LZZ;
- Zvýšit povědomí o metodách CIE v evaluační komunitě v ČR;
- Podpořit uplatnění této metody při evaluacích v ČR.

Snahou je tedy nejen zjistit, co a jak funguje v oblasti podpory OP LZZ 1.1, ale také dále šířit povědomí o těchto metodách a jejich užití. Přeneseně pak i šířit informaci o tom, že jsou tyto metody v ČR využívány.

2 Způsob řešení

2.1 Zkoumaná oblast - zaměření výzev OP LZZ, oblast podpory 1.1

Výzvy v OP LZZ v oblasti podpory 1.1 se mezi sebou liší tím, zda jde o podporu přímo na úroveň podniku, nebo přes sdružení, asociace či komory. Ve své podstatě je možné vymezit tři druhy výzev ve vztahu k této evaluaci, z nichž první dvě skupiny výzev budou použity:

- 1) **Grantové výzvy** – Jde o výzvy, ve kterých je končným příjemcem firma realizující projekt podpořený z OP LZZ. Datový soubor bude ale nutné očistit o takové případy, kdy

¹ OP LZZ, str. 107

² OP LZZ, str. 106

je příjemcem podpory zastřešující organizace, či poskytovatel vzdělávání. V takových případech lze očekávat, že příjemce nebude schopen a možná ani ochoten poskytnout data o podpořených firmách. Konkrétně jde o výzvy 23, 35, 39 a 60. Přehled o počtu projektů poskytuje následující tabulka:

Tabulka 1: Počty projektů v grantových výzvách OP LZZ 1.1 použitelných pro CIE

Výzva	Poznámky	Realizované	Nerealizované	Celkem
23	Pro samotnou realizaci CIE bude nutné ze souboru vyřadit projekty, kdy je příjemcem sdružení, či vzdělavatel. Použity mohou být projekty, kdy je žadatelem přímo podnik. Důvodem je to, že lze očekávat obtíže při získání informací o podpořených firmách - příjemci podpory nebudou ochotni, či vůbec schopni takové informace poskytnout.	230	461	691
35	Výzva je určena žadatelům z řad podniků a bude použita jako soubor pro realizaci CIE v tomto evaluačním projektu. Vzhledem k tomu, že právě v této výzvě je podpořeno 1000 projektů, bude tato výzva sloužit jako základ dat pro realizaci evaluace.	1064	738	1802
39	Výzva je určena žadatelům z řad podniků a bude použita jako soubor pro realizaci CIE v tomto evaluačním projektu.	98	249	347
60	Výzva je určena žadatelům z řad podniků a bude použita jako soubor pro realizaci CIE v tomto evaluačním projektu.	182	280	462
Celkem		1663	1907	3570

Zdroj: Monit7+, vlastní výpočty

Pozn.: Údaje jsou platné k 18. červenci 2011; Počty realizovaných projektů zahrnují projekty, které jsou charakterizovány jako: Projekt doporučen / schválen; Projekt s vydaným rozhodnutím; Projekt v realizaci; Realizace projektu ukončena. Údaje tak obsahují projekty v různé fázi realizace. Ostatní charakteristiky žádostí jsou zahrnuty pod „nerealizované“.

- 2) **Systémové projekty** – Jde o projekty, kdy v roli příjemce nejsou přímo firmy, ale ty dostávají podporu zprostředkovaně skrze příjemce podpory. Firmy jsou zde v roli „cílové skupiny“. Zde jde primárně o výzvu č. 34 „Vzdělávejte se!“ a také č. 71 „Vzdělávejte se pro růst“.

Tabulka 2: Informace o systémových projektech OP LZZ 1.1 použitelných pro CIE

Výzva	Poznámky
34	V rámci tohoto systémového projektu bylo podpořeno k prvnímu čtvrtletí 2011 přibližně 3000 firem. Z tohoto důvodu tedy tato výzva splňuje podmínky pro použití metod CIE a bude využita. Budou použita data poskytnutá MPSV ČR.
71	Jde o novou výzvu „Vzdělávejte se pro růst“. V rámci dalšího zpracování bude ověřeno, zda jsou data svou strukturou stejná se strukturou dat z výzvy č. 34. Pokud ano, bude datový soubor rozšířen i o tuto výzvu. Pokud ne, nebude tato výzva pro realizaci CIE použita.

Zdroj: Monit7+; Informace z řízených rozhovorů a dat poskytnutých ŘO OP LZZ

- 3) **Výzvy nepoužité pro CIE** – Jde o výzvy, které buď zatím nebyly realizovány, nebo projekty v nich jsou zaměřeny jinam, než na vzdělávání pracovníků firem. Také použití výzev, kde jsou žadateli zastřešující organizace a instituce zabezpečující vzdělávání je nevhodné, protože lze očekávat obtíže při získání informací o podpořených firmách. Konkrétně jde v této skupině o výzvy 2, 33, 46, 50 a 52.

Tabulka 3: Popis výzev nepoužitých pro CIE

Výzva	Poznámky	Realizované	Nealizované	Celkem
02	Vzhledem k tomu, že tato grantová výzva je primárně zaměřena na otázku sociálního dialogu, není vhodná pro realizaci CIE v rámci tohoto evaluačního projektu kvůli svému zaměření.	5	9	14
33	Výzva je určena pro zastřešující organizace (asociace a sdružení), nikoli přímo pro podniky. Bude obtížné získat příslušná data o konkrétní podpoře podniků. Z tohoto důvodu není vhodná pro realizaci CIE v rámci tohoto evaluačního projektu.	21	45	66
46	Vzhledem k tomu, že výzva je primárně zaměřena na oblast zdravotnictví, není vhodná pro realizaci CIE v rámci tohoto evaluačního projektu.	3	0	3
50	Návrh tohoto systémového projektu byl vrácen k přepracování do BENEFIT7. Tudíž jde o výzvu, která zatím nebyla realizována.	0	1	1
52	Výzva je určena pro zastřešující organizace (asociace a sdružení), nikoli přímo pro podniky. Bude obtížné získat	59	122	181

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

	příslušná data o konkrétní podpoře podniků. Z tohoto důvodu není vhodná pro realizaci CIE v rámci tohoto evaluačního projektu.			
--	--	--	--	--

Zdroj: Monit7+, vlastní výpočty

Pozn.: Údaje jsou platné k 18. červenci 2011; Počty realizovaných projektů zahrnují projekty, které jsou charakterizovány jako: Projekt doporučen / schválen; Projekt s vydaným rozhodnutím; Projekt v realizaci; Realizace projektu ukončena. Údaje tak obsahují projekty v různé fázi realizace. Ostatní charakteristiky žádostí jsou zahrnuty pod „nererealizované“.

Vzhledem k výše uvedenému budou vytvořeny dvě sady dat pro CIE. Jedna bude zahrnovat projekty podniků v grantových výzvách. Druhá bude zahrnovat systémové projekty s podporou podniků.

2.2 Postup při hodnocení projektových žádostí ve vybraných výzvách OP LZZ

Výzva č. 23 (níže uvedené poznatky rovněž platí pro výzvu č. 35 a 39)³

Typ výzvy: grantová výzva

Formální hodnocení a hodnocení přijatelnosti

- Provádí se do 15 dnů od podání projektové žádosti.
- Formální hodnocení a hodnocení přijatelnosti dělají všichni dostupní pracovníci ŘO z důvodu velkého množství podaných projektových žádostí.
- Rozdělení projektových žádostí pro hodnocení nemá specificky nastavený systém a probíhá nahodilým přidělením každému pracovníkovi zhruba po desítkách žádostí. Hlavním důvodem je snadné provedení kontroly formálních kritérií a kritérií přijatelnosti projektu. Příslušní pracovníci vždy musí absolvovat školení pro tuto činnost.
- Nejčastější chyby: odlišné verze elektronických a tištěných dokumentů projektové žádosti.

Věcné hodnocení

- Věcné hodnocení probíhá prostřednictvím externích hodnotitelů, kteří jsou zařazeni do databáze hodnotitelů prostřednictvím veřejně vyhlášené výzvy (na

³ Zpracováno na základě studia dokumentů příslušných výzev a řízeného rozhovoru s Mgr. Tomášem Pfeiferem (MPSV ŘO OP LZZ, Kartouzská 4, Praha) dne 17. 6. 2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

webových stránkách) na základě splněných kritérií odborné způsobilosti (praxe v tématice aj.).

- Následně jsou vybráni externí hodnotitelé proškoleni.
- Jedna pracovnice ŘO má ve své pracovní agendě pouze komunikaci s externími hodnotiteli.
- Výběr externích hodnotitelů pro hodnocení konkrétních žádostí je založen na dostupnosti, ochotě a časových možnostech samotných hodnotitelů, kteří jsou osloveni emailem případně telefonicky, z čehož vyplývají podmínky pro nahodilost výběru hodnotitelů projektových žádostí. Jde zejména o to, že omezující podmínky stojí mimo možnosti ovlivnění pracovníky ŘO.
- Pro věcné hodnocení jsou nastaveny termíny a hodnotí se u takto velkých výzev po skupinách dle stanoveného pořadí.⁴
- V případě dvou zcela rozdílných posudků externích hodnotitelů je vybrán třetí externí hodnotitel. Výběr tohoto externího hodnotitele je proveden stejným způsobem jako u prvních dvou externích hodnotitelů (viz výše). V rámci řízeného rozhovoru vyplynulo, že přibližně 1/3 projektových žádostí byla předána třetímu externímu hodnotiteli k posouzení, avšak v případě výzvy č. 35 to bylo dokonce mírně přes 50 % všech projektových žádostí způsobilých pro věcné hodnocení. Z uvedeného lze vyvodit dílčí závěr, že v projektu CIE bude vhodné se zabývat detailněji analýzou projektů, které byly hodnoceny třetím hodnotitelem a zároveň spadaly do intervalu kolem zkoumané hranice oddělující podpořené projekty od nepodpořených.⁵
- Nejčastější chyby jsou identifikovány v následujících kritériích hodnocení: cíle, přínosy projektu, neadekvátně a nedostatečně propojený rozpočet s vymezenými aktivitami⁶

Hodnotící komise

- Hodnotící komise je složena ze 7 zástupců sektorových ministerstev a regionů (krajských úřadů). Každá instituce má nominovaného člena a jeho zástupce, kteří se pravidelně účastní jednání hodnotící komise.
- Postup hodnocení se odvíjí od skupin projektů (tzv. balíčků), které prošly věcným hodnocením externími hodnotiteli.
- Hodnotící komise má pravomoci a kompetence odmítnout doporučený projekt od externích hodnotitelů. Své rozhodnutí musí jasně zdůvodnit. Projekt, který od hodnotitelů nedostane v průměru 65 bodu, již nemůže být žádnou procedurou

⁴ Jde jen o formalitu, tj. pokud je projektových žádostí hodně, musí se hodnocení rozdělit na etapy, protože kapacita hodnotitelů je omezena.

⁵ Pro různé výzvy je tato hranice různá (podle množství žádostí, množství finančních prostředků výzvy a kvality žádostí). Údaje vychází ze systému Monit7+.

⁶ Zpracováno na základě studia dokumentů příslušných výzev a řízeného rozhovoru s Mgr. Tomášem Pfeiferem (MPSV ŘO OP LZZ, Kartouzská 4, Praha) dne 17. 6. 2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

vrácen zpět do procesu hodnocení. Hodnotící komise tedy nemůže vrátit zpět "neúspěšný" projekt k dalšímu hodnocení externím hodnotitelům ani k dalšímu přezkoumání a pracuje pouze s projekty, které "úspěšně" prošly přes hodnotitele.

- Hodnotící komise prostuduje posudky externích hodnotitelů, v případě doporučení na úpravy ve finanční části projektu (např. krácení rozpočtu), tak rozhoduje o příslušných změnách, které se promítnou do rozhodnutí o přidělení dotace.
- Rozhodnutí o schválení projektové žádosti probíhá prostřednictvím hlasování členů hodnotící komise. Pro schválení projektové žádosti musí být min. 4 členové pro. Projekty se schvalují individuálně, nikoliv hromadně. Pro projekt CIE je v této souvislosti nutné zvážit vyhodnocení počtu projektových žádostí, které byly schváleny hodnotící komisí v pomyslném hraničním pásmu „4“ hlasů a naopak projektové žádosti neschválené v hlasování komise, nicméně dostaly „3“ hlasy.⁷ Lze totiž vyvodit závěr, že výsledek hlasování může být ovlivněn i dalšími efekty procesu hodnocení.⁸

Výzva č. 34

Typ výzvy: systémový projekt

- Jedná se o národní systémový projekt, jehož účelem je ověření nového nástroje APZ. Finance směřují od příjemce přes úřady práce do regionů, kde slouží zaměstnavatelům na podporu zaměstnanosti formou dalšího vzdělávání a zvyšování odborných znalostí.
- Celkový původní rozpočet 1 mld. Kč byl následně navýšen na 1,5 mld. Kč.

Metody přerozdělení financí na regionální úroveň:

- 700 000 000,- Kč bylo na počátku programu alokováno na regionální úroveň dle koeficientu potřebnosti a dalších kritérií vycházejících z nastavení APZ.
- Zbýlých 300 000 000,- Kč bylo přerozděleno na základě individuálních požadavků z úřadů práce dle úrovně „poptávky“ ze strany potenciálních žadatelů. Žádné další objektivní kritérium pro přerozdělení prostředků zde již však neexistovalo.

Formální hodnocení a hodnocení přijatelnosti

- Na ŘO OPLZZ je běžnou praxí, že pracovník, který vytvářel text výzvy pro systémový projekt, se danou výzvou dále zabýval v procesu hodnocení z hlediska formálního i přijatelnosti.
- Je potřeba zdůraznit, že projektovou žádost systémového projektu nelze zamítnout, pouze se vrací k dopracování v cyklech připomínek až do doby, než

⁷ Dále bude zjišťováno, kolik hlasujících hlasovalo pro u jednotlivých žádostí. Výsledky lze případně využít jako další instrumentální proměnnou.

⁸ Jde zejména o složení hodnotící komise a odborné zaměření členů těchto komisí.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

žádost odpovídá stanoveným parametrům. Může však nastat situace, že projekt nebude schválen, ale pouze za předpokladu, že žadatel přestal mít zájem realizovat projekt. V této výzvě je pro CIE důležitější výběr samotných podpořených podniků než proces výběru systémového projektu.

Další aspekty čerpání financí:

- Projekt "Vzdělávejte se!" byl určen pro zaměstnavatele, kteří v důsledku hospodářské recese museli omezit výrobu ve svých provozech. V projektu nebyla stanovena přesná kritéria pro schvalování příspěvků na podporu vzdělávání zaměstnanců. Ze strany MPSV byla stanovena metodika 3E pro posuzování žádostí o příspěvek, kde jsou mj. maximální částky vzdělávací aktivity za 1 hodinu vzdělávání (dle různých typů vzdělávacích aktivit). Dále byl stanoven maximální měsíční příspěvek na mzdové náklady ve výši Kč 24 000,- na 1 osobu a maximální čerpaná částka za měsíc Kč 500 000,- (celkové náklady na vzdělávací aktivitu, mzdové náklady, cestovní náhrady). Částka 500 000,- Kč se vztahovala na jeden měsíc na jednom úřadu práce (tedy v jednom regionu). Pokud měla firma více poboček na území České republiky, mohla toto pravidlo uplatnit v každém regionu, kde působí.
- Konkrétní poskytnutí příspěvku se posuzovalo individuálně⁹ - úřad práce zohledňoval skutečnosti, zda je vzdělávací aktivita v rámci činnosti firmy vhodná pro zaměstnance, jaká je četnost podávaných žádostí od jedné společnosti, důležitost a potřebnost firmy na regionálním trhu práce aj. Tato forma příspěvku nebyla nároková a schvalování podléhalo vedení úřadu práce. Nicméně z provedeného průzkumu vyplývá, že mezi jednotlivými úřady práce existují mírné odlišnosti. U některých regionů vyplynulo, že pokud byla žádost věcně a formálně v pořádku, byla podpořena. Určitým kritériem byla velikost podniku (počet zaměstnanců), kdy úřady mohly zohledňovat, jak velká celková finanční částka bude podniku poskytnuta. V jiných případech byla striktně dodržována metodika 3E (viz výše).
- V případě nejvýznamnějších regionálních zaměstnavatelů může být udělena výjimka a firma může dostat více než je výše uvedená hranice, pokud to schválí ministr práce a sociálních věcí (bere se v úvahu nadregionální význam dané společnosti, význam dopadu do zaměstnanosti apod.).

Výzva č. 50

Typ výzvy: systémový projekt

V rámci této výzvy nebyl připravovaný systémový projekt zatím realizován. Z tohoto důvodu také nebyly zatím podpořeny žádné firmy. Dále se proto této

⁹ Popis přidělování podpor vychází z rozhovorů se zástupci této výzvy jak na ŘO OP LZZ, tak na jednotlivých úřadech práce (v tomto případě 4 rozhovory). Dále pak ze studie Navreme Boheme, Evaluační studie 1: Evaluace projektu „Vzdělávejte se!“ (2010) a Navreme Boheme, Evaluační studie 2: Evaluace projektu „Vzdělávejte se!“ (2011)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

výzvě nevěnujeme. Pokud by byl projekt v této výzvě spuštěn, evaluační tým by se mu věnoval.

2.3 Úkol č. 1: Proved'te kontrafaktuální evaluaci účinků projektů OP 1.1 na situaci podpořených společností.

Splnění tohoto úkolu předpokládá rigorózní použití uznávaných evaluačních metod counterfactual impact evaluation (CIE) k zodpovězení následujících otázek:

1. Jaký skutečný kauzální účinek (impact/effect) měla intervence v podobě projektů OP 1.1 ve srovnání s kontrafaktuální situací bez intervence na podpořené společnosti, a to na:
 - a. konkurenceschopnost podniků (např. vyjádřenou růstem objemu tržeb a zisku);
 - b. investice podniků do vzdělávání zaměstnanců;
 - c. fluktuaci zaměstnanců podniků;
 - d. růst podniku vyjádřený nově vzniklými pracovními místy.
2. Existují statisticky významné rozdíly v účinku na některé skupiny podpořených podniků? Pokud ano, jaké? Uvažujte především skupiny dle velikosti firmy, odvětví, regionu, formy podpory, dle typu realizovaného školení (obecné/specifické).
3. Jaký je mechanismus účinku výzvy na podpořené společnosti? Proč intervence (ne)funguje?

2.3.1 Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE

Dále v textu následuje výčet výzkumných otázek, které budou v rámci této evaluace řešeny.¹⁰

- [1.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na obrat firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a nežadateli. (otázka 1a, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [2.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na obrat žadatelů? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1a ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [3.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na obrat firem dle velikostních kategorií podniků? Jde o srovnání mezi velikostními skupinami podniků 1-10 zaměstnanců 11-50, 51 a více. (otázka 1a, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)

¹⁰ „Skutečný účinek“, používaný ve výzkumných otázkách je ideální stav, kterého žádná metoda není schopna dosáhnout. Známé metody jsou schopny se velmi přiblížit, ale nikdy se do tohoto ideálního stavu nedostanou. Metodicky je vhodnější varianta bez použití tohoto slovního spojení. Nicméně oficiální zadání pracuje s tímto termínem, proto je zařazen i zde.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- [4.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na obrat firem dle regionu působnosti podniků? Jde o srovnání podniků dle působnosti NUTS III, NUTS II. (otázka 1a, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [5.] Jak skutečně ovlivňoval typ vzdělávání obrat firem?¹¹ Jde o srovnání typu vzdělávání mezi podpořenými firmami. (otázka 1a, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [6.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zisk firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a nežadateli. (otázka 1a, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [7.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zisk žadatelů? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1a ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [8.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zisk firem dle velikostních kategorií podniků? Jde o srovnání mezi velikostními skupinami podniků 1-10 zaměstnanců 11-50, 51 a více. (otázka 1a, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [9.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zisk firem dle regionu působnosti podniků? Jde o srovnání podniků dle působnosti NUTS III, NUTS II. (otázka 1a, 2,3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [10.] Jak skutečně ovlivňoval typ vzdělávání zisk firem? Jde o srovnání typu vzdělávání mezi podpořenými firmami. (otázka 1a, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [11.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zaměstnanost ve firmách? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a nežadateli. (otázka 1d ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [12.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zaměstnanost ve firmách? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1d ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [13.] Jak skutečně ovlivňoval typ vzdělávání zaměstnanost ve firmách? Jde o srovnání typu vzdělávání mezi podpořenými firmami. (otázka 1d, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [14.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zaměstnanost ve firmách dle velikostních kategorií podniků? Jde o srovnání mezi velikostními skupinami podniků. (otázka 1d, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)

¹¹ Detailněji je obsah proměnné typ vzdělávání/školení vysvětlen v seznamu proměnných v této zprávě. Stejně tak se to týká i dalších výzkumných otázek.

- [15.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na zaměstnanost ve firmách dle regionu působnosti podniků? Jde o srovnání podniků dle působnosti NUTS III, NUTS II. (otázka 1d, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [16.] Jak skutečně přispěla podpora ESF v OP LZZ 1.1 k zaměstnanosti na úrovni okresů ČR? Jde o srovnání vývoje míry nezaměstnanosti v okresech ČR. (otázka 2 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [17.] Jak skutečně přispěla podpora ESF v OP LZZ 1.1 k zaměstnanosti žen na úrovni okresů ČR? Jde o srovnání vývoje míry nezaměstnanosti žen v okresech ČR. (otázka 2 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [18.] Jaký je skutečný dopad v daném regionu (okrese) na firmy, které realizují projekt(y) z OP LZZ 1.1 ve srovnání se zbylými firmami v regionu? (otázka 2 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [19.] Charakterizujte distribuci podpor dle typu, velikosti a regionu firem. Jde o to vědět nejen, kde jaké firmy byly podpořeny, ale také v čem a nakolik. Je to zjemnění otázky 18 a bude využita u RDD. Ale má svoji zajímavost obecně. (otázka 2 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [20.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na investice firem do vzdělávání zaměstnanců? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a nežadateli. (otázka 1b, 20 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [21.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na investice žadatelů do vzdělávání zaměstnanců? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1b, 22 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [22.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na fluktuaci zaměstnanců firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a nežadateli. (otázka 1c ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [23.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z ESF v OP LZZ 1.1 na fluktuaci zaměstnanců žadatelů? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1c ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [24.] Jaký skutečný kauzální účinek měl typ podpořeného školení na obrát firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1a, 2 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [25.] Jaký skutečný kauzální účinek měl typ podpořeného školení na zisk firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 1a, 2 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- [26.] Jaký skutečný kauzální účinek měl typ podpořeného školení na zaměstnanost ve firmách? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli a neúspěšnými žadateli. (otázka 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [27.] Jaký skutečný kauzální účinek měla podpora z OP LZZ 1.1 dle odvětví příjemců? Jde o srovnání mezi odvětvími, ve kterých působí úspěšní žadatelé. (otázka 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [28.] Jaký skutečný dopad měl typ podpory na obrat firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli ve výzvách Vzdělávejte se! a Školení je šance. (otázka 1a, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [29.] Jaký skutečný dopad měl typ podpory na zisk firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli ve výzvách Vzdělávejte se! a Školení je šance. (otázka 1a, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [30.] Jaký skutečný dopad měl typ podpory na zaměstnanost firem? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli ve výzvách Vzdělávejte se! a Školení je šance. (otázka 1d, 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)
- [31.] Jak se liší skutečný dopad grantových výzev a systémových projektů? Jde o srovnání mezi úspěšnými žadateli v různých typech výzev. (otázka 2, 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1)

2.3.2 Ekonometrická metodologie – zpracování otázek 1 a 2 ze zadávací dokumentace¹²

Zahájeno bude otázkou v seznamu [19]. Otázka [19] logicky předchází ostatním výzkumným otázkám. Model vyvinutý při řešení této otázky bude pomocný model (netýká se přímo CIE), a jeho výsledky budou využity při řešení ostatních modelů. Zde je vhodný neparametrický prostorový model, kde by byl počet podpořených firem v regionu (resp. jejich podíl) vysvětlen geografickou lokací a charakteristikami (velikost, OKEČ/NACE, typ právní formy). Využit bude model založený na radiálních funkcích¹³, což je neparametrická metoda. Navržená metoda má výhodu, že geografická lokace firem nemusí být modelována pomocí 0-1 proměnných (dle toho, v kterém kraji nebo okrese firma sídlí), ale je možné ji pojmout jako spojitou proměnou (zeměpisná délka a šířka umístění firmy). Tato metoda umožní ověřit, zda je možné modelovat geografickou lokaci např. v závislosti na vzdálenosti od nejbližšího ekonomického centra¹⁴, od významné komunikace nebo od hranic (pro exportující firmy). Neparametrická metoda má jinými slovy tu výhodu, že – pro účely pozdějšího výzkumu – umožní rozpoznat, zda je v lokaci ekonomické aktivity (případně jejího typu) nějaká snadno

¹² Na konci této kapitoly je souhrnná tabulka vztahů mezi výzkumnými otázkami, metodami, předpoklady a daty.

¹³ viznapř., Buhmann, Martin D. (2003), *Radial Basis Functions: Theory and Implementations*, Cambridge University Press.

¹⁴ např. Gadd, Håkan – Hansson, Gustav – Månsson, Jonas. *Evaluating the impact of firm subsidy using a multilevel propensity score approach*. Working Paper Series Nr 3, 2009 [on-line]. Centre for Labour Market Policy Research. ISSN 1653-638X. URL: <http://www.vxu.se/ehv/filer/forskning/cafo/wps/Nek_wp3_09.pdf>.

uchopitelná regularita. Pokud tomu tak je, pak bude využita při zodpovězení ostatních otázek (zejména při aplikaci metody propensity score matching).

Dále bude pokračováno charakteristikou distribuce podpory (různé typy školení, a velikost podpory) firem v závislosti na jejich lokaci, OKEČ/NACE¹⁵ a ostatních charakteristikách (velikost, zda zaměstnávají postižené nebo menšiny). Tato otázka má význam sama o sobě, ale také může pomoci při konstrukci modelů, které budou zmíněny níže. Co se týče statistické metody, opět evaluační tým plánuje použití neparametrického odhadu (kernel estimator).

Nároky na data pro výše zmíněné dvě otázky:

- (i) seznam nebo náhodný výběr žadatelů o podporu z relevantních programů, spolu s popisem základních charakteristik (NACE, sídlo, typ + základní ekonomická data, indikátor toho, zda podporu dostali či nikoliv, v kladném případě jak velkou). Charakteristiky na základě dostupných zdrojů dle seznamu proměnných.
- (ii) náhodný výběr ze všech firem. Obdobné charakteristiky jako výše.

Dále bude pokračováno s otázkami, které srovnávají úspěšné a neúspěšné žadatele (tj. [2], [7], [12], [21], [23], [24], [25] a [26]). Pro jejich zodpovězení navrhuje evaluační tým použít tři nezávislých metod. Pokud budou výsledky podobné, pak si může být evaluační tým více jist jejich robustností.

Nejprve lze použít **regresní diskontinuitu**. Zde je nutné nejprve vyzkoumat, jakou variantu použít, zda ostrou nebo neostrou. To bude rozhodnuto dle charakteru výběru podpořených firem.

Nejprve bude třeba ošetřit situaci, kdy hodnocení probíhalo ve více kolech, což může činit zejména následující dva problémy:

1. obecně byl nutný různý počet bodů pro získání podpory;
2. různé makroekonomické prostředí (podpora v době relativního boomu může mít jiný dopad, než podpora v době recese).

První problém bude evaluační tým řešit tím, že bude uvažovat odchylku od hranice získání podpory relativně vzhledem k danému kolu/výzvě. Druhý problém bude řešit pomocí

¹⁵ Existují různé přístupy jak statisticky uchopit odvětví firmy. Jedním z nich je zavedení dummy proměnných pro jednotlivé sektory. Druhým přístupem je nepoužívat dummy proměnné, ale v regresi použít proměnné, které vystihují vlastnosti typické firmy v odvětví, např. exportní status, velikost, apod; přičemž tyto vlastnosti je možné odvodit buď z mikrodát, nebo z národních účtů (např. podíl vývozu na přidané hodnotě v daném sektoru). Výhoda druhého přístupu je v tom, že výsledky mohou být více informativní: je snazší interpretovat koeficienty u pozorovaných charakteristik než u dummy proměnných. Na druhou stranu tento přístup se vystavuje většímu riziku chybné specifikace než použití dummy proměnných. Alternativně je možné oba přístupy zkombinovat: v první fázi použít dummy proměnné v samotné regresi a pak v druhé fázi vysvětlit koeficienty příslušející dummy proměnným pomocí výše zmíněných charakteristik sektorů. Tento přístup umožňuje vyhnout se chybné specifikaci v prvním stupni, a zároveň – pokud je druhá fáze modelu dobře specifikována – umožní lepší interpretaci výsledků. Zároveň případná chybná specifikace druhé fáze neovlivní výsledky první fáze. Obdobný přístup byl užit např. v modelu cestovních nákladů, viz Jennifer Murdock (2006): Handling unobserved site characteristics in random utility models of recreation demand. Journal of Environmental Economics and Management, Volume 51, Issue 1, January 2006, Pages 1-25.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

zahrnutí časové dummy mezi regresory (viz níže). Alternativou k dummy proměnné bude použití indexu ekonomického výkonu pro sektor dané firmy.

Evaluační tým navrhuje začít s lokálním lineárním modelem, přičemž do modelu zanesou významné proměnné (OKEČ, region, velikost podpory, dobu realizace).

Tím, že evaluační tým použije lokální lineární model s dodatečnými regresními proměnnými (ať již jimi budou charakteristiky firem nebo časové dummy / indexy hospodářského cyklu), může adresovat problém heterogenity dopadů podpory na různé typy firem, tj. otázky [3], [4], [8], [9], [14], [15] a [27]. Těžším úkolem je vyzkoumat vliv typu vzdělávání, tj. otázky [5], [10] a [15]. Jednodušší možností je zahrnout typ vzdělávání mezi kontrolní regresory. Druhou, poněkud náročnější variantou (náročnější jak na data, tak na statistický výpočet) je použít metodu umožňující pracovat s více-kategoriálními podporami¹⁶. To bude moci být totiž uděláno pouze v tom případě, že se rozumným způsobem podaří tyto typy vzdělávání kategorizovat, což souvisí s výzkumnou otázkou č. [19]. Návrh kategorizace je uveden v seznamu proměnných.

Dále evaluační tým použije přehledovou publikaci Imbens a Lemieux (2007)¹⁷ k tomu, aby provedl testy robustnosti (zejména selekce délky okénka pro lokální lineární model, testování, zda skutečně dochází k regresní diskontinuitě, použití alternativních metod – **sieve estimator** – místo lokální lineární regrese apod.).

Co se týče náročnosti na data, pak bude evaluační tým potřebovat informace o úspěšných i neúspěšných žadatelích, o bodovém hodnocení získaném v průběhu procesu a daném kole hodnocení (zejména kolik bodů bylo v daném kole potřeba). Většina dat o firmách bude k dispozici z dostupných zdrojů, největší problém asi představují údaje o zaměstnanosti, kde bude třeba dotazníkové šetření.

Druhým typem metody použitelným na zodpovězení otázek [2], [7] [12], [23], [24], [25], [26] a [27] bude **metoda instrumentálních proměnných**. Jako instrumentu použije evaluační tým identifikaci hodnotitele, což je vhodný instrument vzhledem k tomu, že osoba hodnotitele pravděpodobně ovlivňuje přijetí projektu (různí hodnotitelé mohou být různě „přísní“), ale nikoliv konečný výsledek podpory. Nicméně pokud se hodnotitelé mezi sebou příliš neliší (jsou zhruba stejně „přísní“), pak je tato metoda prakticky nepoužitelná.

Tato otázka (zda se hodnotitelé mezi sebou liší a zda např. jejich hodnocení jejich hodnocení se v čase nestává podobné), je otázka, která může být zajímavá sama o sobě, byť nepatří přímo k evaluačním úkolům. Její zodpovězení je nicméně klíčové pro aplikaci metody instrumentálních proměnných. Pokud všichni hodnotitelé hodnotí podobně, pak je totiž nemožné metodu instrumentálních proměnných aplikovat.

Evaluační tým navrhuje začít lineárním modelem instrumentálních proměnných, kdy bude vysvětlovat změnu v indikátoru (tržby, zisk, zaměstnanost) pomocí exogenních regresorů (velikost firmy, aktiva, OKEČ, region, apod.). Tím lze zodpovědět také otázky [3], [4], [8], [9], [14] a [15]. Opět pomocí zahrnutí dodatečných regresorů je možné adresovat problematiku heterogenity dopadu podpory na různé typy firem.

¹⁶ Papay, John P., Willett, John B., Murnane, Richard J. (2011). Extending the regression-discontinuity approach to multiple assignment variables. *Journal of Econometrics* 161, s. 203-207.

¹⁷ Imbens, Guido W., Lemieux, Thomas, 2008. Regression discontinuity designs: A guide to practice. *Journal of Econometrics*, Elsevier 142, s. 615-635.

Jako alternativu uvažuje evaluační tým semi-neparametrický odhad¹⁸, který umožní výsledky učinit robustní vůči zvolené (lineární) funkční formě, ale zároveň umožní uchovat modelování závislosti výsledku podpory na charakteristikách firem.

Nároky na data jsou podobná jako u předcházející metody, ale je potřeba navíc znát ještě hodnotitele jednotlivých projektů (jejich identifikátory) a kolik, který hodnotitel kterému projektu dal kolik bodů.

Při použití této metody bude evaluační tým dále detailně diskutovat podmínky její aplikace. Aplikovatelnost může být ohrožena pokud:

1. všichni hodnotitelé hodnotí velmi podobně (pak je instrument příliš slabý, směrodatné chyby odhadů budou velké a výsledky nespolehlivé);
2. nebo pokud je významná část hodnotitelů vychýlena k určitým typům firem (např. geograficky nebo oborově).

Jako třetí metoda bude použita PSM (**propensity score matching**). Do prvního stupně odhadu (model diskretní volby) bude evaluační tým uvažovat opět typické proměnné: OKEČ, region, velikost firmy, zda zaměstnává ženy, postižené nebo menšiny, ekonomické proměnné před udělením podpory (jak úrovně, tak i růsty). Evaluační tým plánuje použít bayesovských metod¹⁹ na výběr vhodných proměnných. K tomu bude potřeba vzorku firem jak podpořených, tak i nepodpořených. Metoda PSM je pravděpodobně jediná metoda aplikovatelná na otázky [1], [6], [11], [20], [22], [23], [24], [25] a [26]. Použita bude také u otázky [18]. Zde bude evaluační tým ale potřebovat „náhodný“ vzorek firem, které o podporu vůbec nežádali. Metodu PSM bude evaluační tým kombinovat s metodou podmíněných diferencí v diferencích, což je standardní přístup, umožňující izolovat vliv pozorovaných charakteristik firem na výsledek podpory.

Existují ve své podstatě dva způsoby získání náhodného vzorku firem bez podpory ESF.

Prvním z nich je spolupráce se Svazem průmyslu a dopravy ČR a Hospodářskou komorou. Nejprve budou testována IČ členských firem na to, zda podíl žadatelů o podporu v OP LZZ, kteří jsou členy těchto organizací, odpovídá podílu žadatelů na celkové vzorku firem v ČR. Pokud bude tento podíl statisticky odpovídající, bude využit.

Druhou možností je sběr IČ buď z ČSÚ, či přes veřejné portály (např. www.justice.cz) a na základě tohoto datového souboru náhodně vybrat příslušný vzorek firem bez podpory. Nejprve by byl vybrán náhodný vzorek, ze kterého by byly vyřazeny firmy s podporou z OP LZZ a firmy, které nemohly žádat o podporu OP LZZ (firmy sídlící a působící pouze v Praze).

Zde bude evaluační tým potřebovat, obdobné údaje jako výše, v případě nežadatelů zkonstruovat „náhodný“ vzorek. Obdobně jako výše, bude třeba některé údaje získat dotazníkovým šetřením (zejména co se týče zaměstnanosti).

Pro všechny 3 zmíněné metody navrhuje evaluační tým postupovat od nejjednodušší ke složitějším. Nejprve tedy bude evaluační tým pracovat s lineárními modely, kde bude

¹⁸ Cheng, X. (2007): Large Sample Sieve Estimation of Semi-Non Parametric Models, Handbook of Econometrics, Volume 6B, kapitola 76, s. 5550-5632. nebo Blundell, R., Chen, X., Kristensen, D. (2007). "Semi-nonparametric IV estimation of shape-invariant Engel curves". Econometrica..

¹⁹ R.B. O'Hara, M. J. Sillanpa (2009): A Review of Bayesian Variable Selection Methods: What, How and Which, Bayesian Analysis 4(1), s. 85-118.

evaluační tým vysvětlovat změnu indikátoru (zaměstnanost, zisk nebo tržby) pomocí pozorovaných charakteristik, přičemž bude evaluační tým kontrolovat vychýlení z důvodu self-selekce, což dělá každá metoda jiným způsobem. V následujícím kroku bude evaluační tým uvažovat pokročilejší metody (většinou neparametrické), které mohou překonat implicitní omezení lineárního vztahu a tudíž udělat výsledky více robustní. Na druhou stranu jsou tyto metody velmi náročné na data (resp. na jejich množství).

Také – jak bylo zmíněno u metod – bude se evaluační tým snažit používat ty varianty metod, které umožňují zapojení dodatečných regresorů. To může jednak zvýšit statistickou vydatnost odhadů, ale zejména to umožní udělat si lepší představu o tom, pro jakou skupinu firem podpory fungují do jaké výše.

Avšak heterogenitu dopadu podpory lze srovnávat z více hledisek. Tak, jak zatím byla popsána, se jedná o srovnání průměrných dopadů podpory na různé skupiny firem. V zásadě lze ale také se pokusit o charakteristiku distribuce dopadu podpory (ať již nepodmíněnou nebo podmíněnou na základě pozorovaných charakteristik). Skutečně, průměrná podpora nemusí být úplně vypovídající, neboť u některých typů podpor / firem může být v dopadu značná variabilita.

Charakteristika této distribuce může být v různých metodách adresována různě. U parametrické metody instrumentálních proměnných je – za určitých předpokladů - možné využít metod kvantilové regrese²⁰. U metody PSM je možné distribuci odhadovat přímo, pokud bude aplikována PSM varianta s kernel matchingem. Kernel matching totiž přímo odhaduje distribuční funkci. Možnost odvození distribuční funkce efektu podpory u regresní diskontinuity bude evaluační tým zkoumat v průběhu projektu.

K zodpovězení otázek [\[16\]](#), [\[17\]](#) a [\[18\]](#), bude evaluační tým v zásadě agregovat a extrapolovat výsledky předcházející (proto by tyto otázky měly být zkoumány až na závěr projektu).

Zdůrazňujeme, že evaluační tým **nebude** v rámci tohoto projektu zkoumat efekty všeobecné rovnováhy, neboť to by vyžadovalo použití regionálního makroekonomického modelu (např. rekalibraci HERMINu), což je časově, lidsky i finančně dosti náročné.

Závěrečná poznámka se týká softwaru na statistické zpracování. Některé jednodušší metody je možné dělat v základním softwaru (STATA, SAS, STATGRAPHICS, atd.). Ovšem náročnější metody (např. neparametrický model s instrumentálními proměnnými) je lépe dělat v nějaké numerické knihovně typu MATLAB nebo Octave²¹. Jeden z členů řešitelského týmu některé výše zmíněné metody v Matlabu již programoval. Evaluační tým plánuje pro zpracování použít Matlab, Stata a SPSS.

Evaluační tým počítá s odbornou diskusí se zadavatelem i před spuštěním testů. Jde o to, že každá metoda předpokládá nějaký strukturní vztah, formalizující příčinné vazby, a tudíž výběr metod je možné chápat jako určité formulování názoru na příčinné vazby.²²

²⁰ Viz např. Chernozhukov, V. and C. Hansen (2005): An IV Model of Quantile Treatment Effects. *Econometrica*, 73, 245-261, nebo Torgovitsky A. (2010) Identification and Estimation of Nonparametric Quantile Regressions with Endogeneity, mimeo Yale.

²¹ IREAS vlastní 1 licenci Matlabu a Octave je freeware velmi podobný Matlabu.

²² Jde o ad hoc schůzky s případnou účastí zástupců NOK. Zvláště při diskusi o výsledcích je vhodná účast zástupců NOK.

Po zpracování výsledků testů ekonometrických modelů, proběhne diskuse mezi členy evaluačního týmu nad těmito výsledky. Primárně půjde o diskusi o tom, zda byly platné předpokládané příčinné vazby a pokud ne, jak je možné tyto modely doplnit a detailnější vysvětlení nalezených vztahů.

V následující tabulce je uveden souhrn metod, jejich předpokladů a pramenů k jednotlivým výzkumným otázkám. Je nutné však dodat dvě poznámky:

Poznámka 1: externí validita zmíněných metod závisí na jejich interní validitě a současně na tom, že se struktura ekonomického prostředí v budoucnu příliš nezmění. Pokud by došlo k výrazné změně struktury ekonomiky ČR (např. změna exportní orientace, příliv nebo odliv specifických skupin pracovní síly apod.), pak nelze zajistit externí validitu žádnou z výše uvedených statistických metod.

Poznámka 2: o datech: každá z výše uvedených metod bude využívat ekonomická data o podnicích. Řešitelský tým se zavazuje k tomu, že využije moderních metod na výběr regresorů ke konstrukci vhodných statistických modelů a zároveň se bude snažit vyhnout nebezpečí data snoopingu (viz např. O'Hara a Sillanpa, 2009). V tomto smyslu budou použita všechna ekonomická data uvedená v kap. 2.3.1. nicméně množina konkrétních proměnných v tom kterém modelu je již záležitostí vlastního výzkumu a nemůže být tudíž určena apriori (mimo jiné z důvodu možné multikolinearity mezi ekonomickými proměnnými). Proto v tabulce uvádíme pouze proměnné, které jsou specifické pro danou metodu.

Tabulka 4: Shrnutí použitých metod a jejich předpokladů u výzkumných otázek

Metoda	Regresní diskontinuita (RDD)		Metoda instrumentálních proměnných (IP)			Propensity score matching (PSM)		Neparametrický prostorový model (NPM)	
Předpoklady metody	Metoda je založena na srovnání projektů v okolí hranice bodů. Interní validita je založena na tom, že tato hranice je buď rozhodující (ostrá forma), nebo se při překročení této hranice skokově mění pravděpodobnost získání podpory (neostrá forma). Tento předpoklad lze testovat. Metoda má interní validitu pouze pro projekty, které získaly bodové hodnocení v okolí hranice. Výsledky lze přenést na ostatní projekty pouze za cenu dodatečných (a netestovatelných) předpokladů ohledně funkční závislosti výsledků projektu na pozorovaných charakteristikách firem.		Interní validita modelu je závislá na tom, aby byla k dispozici vhodná instrumentální proměnná, tj. proměnná, která ovlivňuje pravděpodobnost získání podpory, ale neovlivňuje ekonomický výsledek podpory.			Metoda je interně validní, pokud pravděpodobnost účasti v programu (žadatelé versus nežadatelé, resp. úspěšní versus neúspěšní žadatelé) a distribuce dopadů programu jsou nezávislé podmíněně na pozorovaných charakteristikách firem. To je dosti silný předpoklad. Na druhou stranu metoda umožňuje srovnávat dopady jak mezi úspěšnými a neúspěšnými žadateli, tak mezi podpořenými projekty a nežadateli.		Nejedná se přímo o metodu CIE, v projektu slouží pouze jako pomocný statistický model	
Specifická data nutná pro aplikaci metody a další omezení	Počty bodů dosažených v průběhu hodnocení. Vzhledem k charakteru metody bude možné regresní diskontinuitu aplikovat pouze na srovnání dopadů podpory mezi úspěšnými a neúspěšnými žadateli.		Instrumentální proměnná (pro všechny uvažované varianty). Pro účely tohoto projektu budeme testovat, zda je identifikátor hodnotitele vhodným instrumentem. Pakliže nikoliv, metoda instrumentálních proměnných nebude moci být použita. Vzhledem k charakteru dostupného instrumentu bude možné metodu aplikovat pouze na srovnání dopadů podpory mezi úspěšnými a neúspěšnými žadateli.			Žádná specifická data. Na rozdíl od modelu instrumentálních proměnných, nesmí být mezi proměnnými použitými k porovnání zkoumaných subjektů instrument (tj. proměnná ovlivňující účast v projektu, ale neovlivňující výsledek projektu).		Žádná	
Varianta metody	Základní varianta (lokální lineární model)	Rozšířená varianta (neparametrický odhad pomocí sívev estimátorů)	Lineární model instrumentálních proměnných	Neparametrický model instrumentálních proměnných	Kvantilová regrese v modelu instrumentálních proměnných	Základní varianta	Varianta s podmíněnými diferencemi v diferencích	N/A	
Dodatečné předpoklady varianty metody	Jedná se o standardní variantu metody; robustnost výsledků bude testována pomocí série testů publikovaných v Imbens a Lemieux (2007)	Interní i externí validita této varianty je zvýšená oproti lineární verzi, neboť nevyžaduje předpoklady o funkční formě modelu.	Interní validita vyžaduje, aby model bylo možné aproximovat lineární funkcí	Interní i externí validita této verze modelu je zvýšená oproti lineární verzi, neboť nevyžaduje předpoklady o počet případů zajišť	Oproti lin. modelu instrumentálních proměnných je zvýšena interní i externí validita. Jedná se o možný přístup, jak adresovat heterogenitu dopadu podpory (alternativa k neparametrickému modelu).	Výhodou metody je snadné srovnání firem na základě pozorovaných veličin. Nevýhodou je ohrožení interní validity, pokud existuje nepozorovaná proměnná ovlivňující jak pravděpodobnost participace v programu, tak výsledek.	Tato varianta modelu je interně validní i za obecnějších předpokladů než základní varianta. Interní validita zůstává v platnosti i za přítomnosti nepozorovaných charakteristik ovlivňujících jak selekci firem, tak výsledky programu, pokud tyto charakteristiky mají formu časově invariantních veličin.	N/A	
Odkazy na literaturu	Imbens a Lemieux (2007),	Imbens a Lemieux (2007), Chen (2007)	Angrist a Krueger (2001)	Chen (2007), Blundell, Chen a Kristensen (2007)	Chernozhukov a Hansen (2005), Torgovitsky (2010)	Caliendo a Kopeinig (2005), Smith a Todd (2001),	Heckman, Ichimura a Todd (1997)	Buhmann (2003)	
Výzkumná otázka	1					✓	✓		
	2	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
	3		✓	✓	✓	✓	✓		
	4		✓	✓	✓	✓	✓		
	5		✓	✓	✓	✓	✓		
	6						✓	✓	
	7	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	8		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	9		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	10		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	11						✓	✓	
	12	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	13		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	14		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	15		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	16						✓	✓	
	17						✓	✓	
	18						✓	✓	
	19								✓
	20						✓	✓	
	21	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	22						✓	✓	
	23	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	24	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	25	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	26	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	27		✓	✓	✓	✓			
	28		✓	✓	✓	✓			
	29		✓	✓	✓	✓			
	30		✓	✓	✓	✓			
	31		✓	✓	✓	✓			

2.3.3 Studie – zpracování otázky č. 3 ze zadávací dokumentace

Otázka č. 3 v rámci úkolu č. 1 navazuje na zpracování úkolů 1a-1d, 2. V nich je hledán dopad intervencí OP LZZ 1.1 na podniky v České republice. Úkol 3 se zaměřuje na odpověď na otázky proč intervence (ne) funguje a jaké jsou pro to důvody.

Při zpracování této části evaluační tým částečně vychází z White (2009), tj. mapuje řetězec příčin a následků v rámci kontextu OP LZZ a firem v ČR; společně s výsledky úkolu č. 1 (samotné zpracování ekonometrických analýz) a použití i kvalitativních metod budou ověřeny mechanismy (ne)vzniku dopadů OP LZZ 1.1.

Při zpracování příčin a následků se evaluační tým bude zabývat např. následujícími informacemi:

- Plánovaný dopad intervence OP LZZ 1.1 a definovaná rizika naplnění OP LZZ v oblasti podpory 1.1.
- Znalost firem o podporách OP LZZ 1.1. Vede tato znalost k tomu, aby připravily žádost do OP LZZ 1.1?
- Jaké jsou bariéry pro to, aby se firmy ucházely o podporu z OP LZZ 1.1? Co firmy motivuje k účasti v podporách OP LZZ 1.1?
- Úroveň znalostí a dovedností potřebných k tomu, aby se firmy úspěšně ucházely o podporu.
- Pokud byla firma podpořena, využili její proškolení pracovníci nabyté znalosti a dovednosti ve prospěch firmy?
- Měl způsob poskytování podpory vliv na účast firem?
- Charakteristiky typické pro úspěšně podpořenou firmu v OP LZZ (obor, region, velikost, obrat, zisk, délka existence,...).
- Jaké další možné socio-ekonomické vlivy působí na úrovni firem?
- Načasování podpory.

Zpracováno bude celkem 8 případových studií zaměřených na zdůvodnění mechanismu vzniku dopadů na následujících pět sledovatelných charakteristik firem. U prvních čtyř je žádoucí pozitivní dopad OP LZZ, u páté charakteristiky by měl OP LZZ přispět k jejímu snížení.

1. **Obrat** – při zpracování této studie bude výstup navázán na analýzy k výzkumným otázkám z kapitoly Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE této zprávy. Konkrétně jde o výzkumné otázky č. [1], [3], [4], [5], [28] a [31]. Zpracovány budou dvě případové studie. První bude sledovat dva případy se shodným výchozím stavem, avšak co nejvíce rozdílným konečným stavem. Jedna studie bude srovnávat podniky podpořené mezi sebou (tj. jeden podnik s nárůstem obratu, druhý podnik se stagnací, či poklesem obratu). Druhá studie srovná podpořený podnik s obdobným podnikem bez podpory z ESF.
2. **Zisk** – při zpracování této studie bude výstup navázán na analýzy k výzkumným otázkám z kapitoly Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE této zprávy. Konkrétně jde o výzkumné otázky č. [6], [8], [9], [10], [29] a [31]. Zpracovány budou dvě případové studie v podobě typických příkladů firem. Jedna pro podnik s podporou ESF, druhá pro podnik, který sice žádal, ale podporu neobdržel.
3. **Zaměstnanost** – při zpracování této studie bude výstup navázán na analýzy k výzkumným otázkám z kapitoly Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE této zprávy. Konkrétně jde o výzkumné otázky č. [11], [13], [14], [15], [30] a [31]. Zpracovány budou dvě případové studie sledující dva případy se shodným výchozím stavem, avšak co nejvíce rozdílným konečným stavem. Jedna studie bude srovnávat podniky podpořené. Druhá studie srovná podpořený podnik s podnikem bez podpory z ESF.

4. **Investice do vzdělávání** – při zpracování této studie bude výstup navázán na analýzy k výzkumným otázkám z kapitoly Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE této zprávy. Konkrétně jde o výzkumné otázky č. [20], [22], a [31]. Zpracována bude případová studie porovnávací vliv investic do vzdělávání v podpořeném a nepodpořeném podniku. Kritériem pro výběr firem pro srovnání bude změna jejich obratu. Srovnány budou dva případy firem s velmi rozdílným výchozím stavem investic do vzdělávání, ale co nejpodobnějším konečným stavem ve změně obratu.
5. **Fluktuace** – při zpracování této studie bude výstup navázán na analýzy k výzkumným otázkám z kapitoly Výzkumné otázky k úkolu 1 – provedení CIE této zprávy. Konkrétně jde o výzkumné otázky č. [11], [13], [14], [15], [22], [30] a [31]. Pro případovou studii bude vybrán příklad firmy, kde podpora z ESF vedla ke snížení fluktuace pracovníků.

Výběr podniků pro případové studie bude učiněn následujícím způsobem:

Stejný výchozí stav, ale rozdílný výsledek:

- Ze vzorku dat bude vytipována skupina 10 – 15 firem, které dosahují v dané charakteristice (viz výše uvedených pět okruhů) extrémních hodnot (jak kladných, tak záporných). Budou připraveny dvě skupiny.
- Pro případové studie srovnání případů s velmi shodným výchozím stavem, ale rozdílným končným stavem, budou vybrány firmy prostřednictvím skóre v PSM. Výše uvedené dvě skupiny budou tvořit jeden datový vzorek, ze kterého budou vybrány dvě firmy splňující potřebná kritéria (tj. jsou si podobné, ale dosahují rozdílných výsledků). Druhým technickým řešením výběru je výběr prostřednictvím filtrů charakteristik v datovém souboru. Filtrování bude provedeno pomocí faktorů, které nemohou firmy přímo ovlivnit. To by mělo zajistit, že srovnávané příklady budou podobné ve svých vstupních charakteristikách.
- Kritéria pro výběr: 1. Co nejvyšší podobnost firem; 2. Rozdílnost výsledků.
- Následně budou firmy kontaktovány telefonicky (případně e-mailem) a domluveny řízené rozhovory.

Rozdílný výchozí stav, ale stejný výsledek:

- Ze vzorku dat bude vytipována skupina 10 – 15 firem, které dosahují podobných výsledků. Zde se jedná primárně o studii o investicích do vzdělání, kde třídícím kritériem je obrat. Budou vybrány skupiny podniků, které dosáhly nárůstu obratu.
- Dále budou vybrány firmy prostřednictvím skóre v PSM. Vybrány budou dvě firmy splňující potřebná kritéria (tj. jsou rozdílné, ale dosahují obdobných výsledků).
- Kritéria pro výběr: 1. Co nejvyšší shoda výsledků ve změně obratu; 2. Co největší rozdíl ve výchozích podmínkách.
- Následně budou firmy kontaktovány telefonicky (případně e-mailem) a domluveny řízené rozhovory.

Typický příklad:

- V případě typických případů budou nejprve vyhledány firmy (40 – 50), které mají příslušnou charakteristiku velice blízko průměru za zkoumané firmy. Poté bude příslušná firma vyhledána pomocí srovnání četností charakteristik za celou sledovanou skupinu. Firma, která bude nejčastěji vykazovat soulad s nejčastěji obsaženými charakteristikami, bude vybrána pro případovou studii.

- Následně budou firmy kontaktovány telefonicky (případně e-mailem) a domluveny řízené rozhovory.

Vybrané firmy budou osloveny již při přípravě průběžné zprávy z důvodu zpracování první případové studie. Minimálně jedna případová studie bude součástí první průběžné zprávy a v únoru 2012 budou připraveny a odevzdány minimálně dvě případové studie. Zbytek studií bude zpracován koncem roku 2012 a začátkem roku 2013.

Strukturou by měly případové studie rámcově odpovídat podobě případových studií Microeconomics of Competitiveness zpracované Harvard Business School , tj. s rozsahem maximálně do 8 stran textu, ale s představením vnějších faktorů majících vliv na daný řešený problém a uvedení, jak vedení reagovalo na daný řešený problém. Zpracované případové studie budou obsahovat:

- vývoj situace v regionu;
- vývoj situace v odvětví;
- krátkou historii firmy;
- otázku / problém k řešení;
- odpověď na zvolenou otázku / problém – odpověď na otázku, zda intervence funguje, či ne a jaké jsou pro to důvody.

2.3.4 Seznam proměnných

Tabulka 5: Seznam proměnných pro CIE

Název proměnné	Definice proměnné ²³	Zdroj hodnot
IČO firmy	Identifikační číslo firmy, přidělené Českým statistickým úřadem	U žadatelů je zdrojem Monit 7+, u nežadatelů jde o veřejnou databázi.
Aktiva celkem	Vypočte se jako součet částí rozvahy aktiv, částí A, B, C a D. Vystihuje celková aktiva firmy.	Výpočtem z částí rozvahy aktiv, částí A, B, C a D
Pohledávky za upsaný základní kapitál (A)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu. Jde o Pohledávky za upsaný základní kapitál (kolonka A)
Dlouhodobý majetek (B)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu. Dlouhodobý majetek (kolonka B)
Oběžná aktiva (C)	Výpočet	Výpočtem z částí rozvahy aktiv, částí C.I až IV.
Zásoby (C.I.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Dlouhodobé pohledávky (C.II.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Krátkodobé pohledávky (C.III.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Krátkodobý fin. majetek (C.IV.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Časové rozlišení (D.I.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.

²³ Pro realizaci této evaluace jde o data za roky 2007 – 2011 včetně, případně i 2012 (budou-li k dispozici v době zpracování závěrečné zprávy k dispozici)

Pasiva celkem	Výpočet	Výpočtem z částí rozvahy pasiv, částí A, B a C
Vlastní kapitál (A)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Výsledek hospodaření běžného účetního období +/- (A.V.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Cizí zdroje (B)	Výpočet	Výpočtem z částí rozvahy pasiv, částí B.I. až III
Rezervy (B.I.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Dlouhodobé závazky (B.II.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Krátkodobé závazky (B.III.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Časové rozlišení (C.I.)	Údaj dle zákona o účetnictví.	Rozvaha v plném rozsahu z databáze Albertina, případně obchodního soudu.
Počet zaměstnanců (rozsah)	Jde o počet zaměstnanců	Data z Albertiny
Počet zaměstnanců (přesný údaj)	Průměrný přepočtený počet zaměstnanců, zaokrouhlený na celé číslo	Údaj uváděný v přiznání k dani z příjmů právnických osob v části K, řádek 2. Sběr prostřednictvím šetření mezi podniky
Počet zaměstnaných žen (přesný údaj)	Průměrný přepočtený počet zaměstnanců - žen, zaokrouhlený na celé číslo	Sběr prostřednictvím šetření mezi podniky
Počet pracujících v podniku celkem	Jde o celkový počet osob, které byly zaměstnány v dané firmě, bez ohledu na to, jak velký pracovní úvazek měli, nebo jakým úvazkem měli (pracovní smlouva, DPČ, DPP,...)	Sběr prostřednictvím šetření mezi podniky
Fluktuace zaměstnanců podniku	Výpočet pomocí údajů Počet zaměstnanců (rozsah) a Počet	Sběr prostřednictvím šetření mezi podniky Výpočtem

	pracujících v podniku celkem	
Nově vzniklá pracovní místa	Může nabývat i záporných hodnot.	Výpočtem porovnáním hodnot Počet pracujících v podniku celkem za jednotlivé roky.
OKEČ / NACE	Zařazení podniku do kategorie NACE dle hlavní činnosti.	Data z Albertiny
Právní forma podniku	Jde o právní formu typu a.s., s.r.o., v.o.s., o.p.s., OSVČ,	Data z Albertiny
Region působnosti (NUTS II)	Region působnosti dle funkčních středisek (Ize propočítat podíl na jednotlivé regiony dle počtu poboček – v případě firem působících ve více regionech)	Data z Albertiny
Výše veřejné podpory	Jde o obdržené dotace z veřejných prostředků v posledních 3 letech.	Databáze CEDR
Doba existence firmy (od založení)	Výpočet zkoumaný rok minus rok založení. Firma založená ve zkoumaném roce bude mít hodnotu 0.	Albertina, případně obchodní rejstřík. Pro prvotní sběr stačí jen rok založení. Doba existence lze poté snadno spočítat.
Změna zaměstnanosti před podporou	Zde za roky 2007, 2008, výpočtem	Změna v procentních bodech
Typ vzdělávání	Jde o základní rozdělení typů vzdělávání na: <ul style="list-style-type: none"> • ICT (součet MsOffice a ICT – ostatní) • MsOffice • ICT - ostatní • Jazykové vzdělávání • Měkké dovednosti • Výuka dovedností • Legislativní vzdělávání 	U podpořených firem prostřednictvím Monit7+ a dat od ŘO. U nežadatelů prostřednictvím šetření. U dovedností jde například o svářečské vzdělávání, apod.

	<ul style="list-style-type: none"> Ostatní 	
Rozpočet na vzdělávání	Celková částka prostředků vyplacených na vzdělávání zaměstnanců	Šetření u firem
Počet vzdělávaných osob celkem	Celkový počet osob, kteří v daném podniku prošli vzděláváním, tj. jak vzděláváním financovaným z OP LZZ, tak dalším vzděláváním.	Šetření u firem
Počet vzdělávaných osob z podpory OP LZZ	Počet osob, kteří v daném podniku prošli vzděláváním v projektech podpořených z OP LZZ.	U podpořených firem prostřednictvím Monit7+ a dat od ŘO.
Počet bodů od hodnotitele č. 1	Počet bodů za obecná kritéria žádosti OP LZZ hodnotitelem uvedeným v Monit7+ na prvním místě u dané žádosti.	Monit 7+
Počet bodů od hodnotitele č. 2	Počet bodů za obecná kritéria žádosti OP LZZ hodnotitelem uvedeným v Monit7+ na druhém místě u dané žádosti.	Monit 7+
Počet bodů od hodnotitele č. 3	Počet bodů za obecná kritéria žádosti OP LZZ arbitrárním hodnotitelem uvedeným v Monit7+.	Monit 7+
Identifikace hodnotitele	Pro potřeby metody instrumentálních proměnných bude k bodovým hodnocením žádostí přiřazen i kód pro rozlišení hodnotitele.	Monit 7+
Tržby	Součtem z výkazu zisku a ztráty v položkách: I. Tržby za prodej zboží + A.II.1 Tržby za prodej výrobků a služeb	Výkaz zisku a ztráty z databáze Albertina

	Nezařazeny jsou zde tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (E.III.); ani Tržby z prodeje cenných papírů a podílů (H.VI.)	
--	--	--

Tabulka 6: Kvalitativní šetření pro doplnění studie k otázce 3 ze zadávací dokumentace k úkolu č. 1

Zkoumaná informace	Poznámky	Zdroj informací
<p>Rizika definovaná v rámci OP LZZ (str. 77-78)</p> <p>Plánovaný dopad intervence OP LZZ 1.1</p> <p>Znalost firem o podporách OP LZZ 1.1.</p> <p>Bariéry, úroveň znalostí a dovedností pro to, aby se firmy (úspěšně) ucházely o podporu z OP LZZ 1.1.</p> <p>Využití školení, znalosti a dovednosti ve prospěch firmy pracovníky podpořených firem.</p> <p>Vliv způsobu poskytování podpory na účast firem.</p> <p>Charakteristiky typické pro úspěšně podpořenou firmu v OP LZZ (obor, region, velikost, obrat, zisk, délka existence,...).</p> <p>Další možné socio-ekonomické vlivy působí na úrovni firem?</p> <p>Načasování podpory.</p>	<p>Důvody toho, zda intervence v OP LZZ 1.1 funguje, či nefunguje, budou hledány primárně podle zkoumaných informací uvedených v této tabulce.</p>	<p>Šetření u firem (částečně ve spolupráci se zastřešujícími podnikovými organizacemi – např. Hospodářská komora; Svaz průmyslu a dopravy ČR; apod.).</p> <p>Fokusní skupina se zástupci zastřešujících organizací podniků k tématu příčinných vazeb (ne)účinnosti intervencí v OP LZZ 1.1</p> <p>Použity budou také výsledky obdobných evaluací v jiných zemích.</p> <p>Evaluační studie OP LZZ</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

2.4 Úkol 2: Případová studie CIE pro evaluační komunitu dokumentující kontrafaktuální evaluaci účinků projektů OP LZZ 1.1 na situaci podpořených firem

V rámci tohoto úkolu bude zdokumentováno řešení úkolu 1 do podoby případové studie s cílem rozšířit povědomí mezi evaluační komunitou o možnostech CIE pro evaluaci veřejných politik a zvláště intervencí ze strukturálních fondů v České republice.

Realizována bude řada doprovodných aktivit, které jsou popsány v následujícím textu. Popis samotné případové studie CIE je uveden na konci této kapitoly. Vzhledem k pilotnímu charakteru evaluace, bude snahou:

- zajistit možnosti přenosu zkušeností k další možné aplikaci těchto metod a
- konzultativní přístup k řešení úkolu č. 1 na základě odborné diskuse.

Hlavními výstupy tohoto úkolu je uspořádání minimálně pěti workshopů a příprava dvou odborných článků.:

Uspořádáním minimálně pěti workshopů, jako první část výstupů, je s cílem diskutovat a konzultovat dosavadní průběh i budoucí plán evaluace (především při stanovování výzkumného designu, formulaci předpokladů a interpretaci zjištěných dat). Jednotlivé workshopy budou uspořádány pro dvě úrovně znalostí o metodách CIE. Důvodem je rozdílná úloha těchto dvou skupin workshopů. První skupina je pro účastníky s menší znalostí metod CIE. Druhou skupinou jsou účastníci s detailní znalostí metodologie a tudíž i schopností více diskutovat o zvoleném postupu. Rozdělení mezi tyto dvě skupiny je víceméně na rozhodnutí samotných účastníků. Aby bylo předcházeno možným nedorozuměním, bude v pozvánkách uváděn detailnější podoba programu (tj. v rozsahu cca 1 strana A4). To by mělo účastníkům posloužit v orientaci, která ze skupin je pro ně vhodnější.²⁴

Workshop č. 1:

První workshop předchází návrhu vstupní zprávy a jeho obsahem bylo (realizován 6. 6. 2011) obecné představení CIE a diskuze nad evaluačním designem úkolu č. 1. Součástí tohoto workshopu byla i telekonference se zahraničním expertem.

Workshop č. 2:

Druhý workshop bude předcházet první fázi sběru dat, cílem je diskutovat zvolený přístup ke sběru dat. Plánovaná délka je půl dne. První část workshopu (cca 90 minut) bude o potřebách dat pro CIE a bude určena pro účastníky s menší znalostí metod CIE (tudíž i s popularizačním výkladem o těchto metodách). Po realizaci této části workshopu bude následovat odbornější část věnovaná datům (cca 90 minut), která jsou pro tuto evaluaci zapotřebí, metodám jejich sběru a možným úskalím jejich použití.

Vzhledem k rozdílné znalosti metod CIE účastníky, předpokládá evaluační tým různé složení skupin účastníků v jednotlivých částech tohoto workshopu.

²⁴ Například pro první workshop byla tato část v délce pouze cca 1/3 stránky, což některým účastníkům neumožnilo jasnější orientaci.

Workshop č. 3:

Třetí workshop bude součástí procesu schvalování první průběžné zprávy a cílem je diskutovat zjištěné skutečnosti, jejich interpretace a případná evaluační doporučení. Tudiž tento workshop proběhne po odevzdání prvního návrhu průběžné zprávy.

Plánovaná délka je půl dne (v tomto případě 3x 90 minut). Z toho 60 - 90 minut je určeno pro představení výsledků účastníkům s menší znalostí metod CIE. Zbývající čas pak budou výsledky diskutovány včetně metodologických částí pro účastníky se znalostí metod CIE. Zvolený časový rozsah odpovídá zkušenostem z diskusí o výsledcích evaluací (je zahrnuta i časová rezerva). Představeny budou také vytipované oblasti podpor fondů EU v ČR, kde je možné a vhodné provést CIE.²⁵ Vzhledem k rozdílné znalosti metod CIE, předpokládá evaluační tým různé složení skupin účastníků v jednotlivých částech tohoto workshopu.

Workshop č. 4:

Čtvrtý workshop bude součástí procesu schvalování druhé průběžné zprávy a cílem je diskutovat zjištěné skutečnosti, jejich interpretace a případná evaluační doporučení. Workshop proběhne po odevzdání prvního návrhu druhé průběžné zprávy.

Plánovaná délka je půl dne (v tomto případě 3x 90 minut). Z toho 60 - 90 minut je určeno pro představení výsledků účastníkům s menší znalostí metod CIE. Zbývající čas pak budou výsledky diskutovány včetně metodologických částí pro účastníky se znalostí metod CIE. Zvolený časový rozsah odpovídá zkušenostem z diskusí o výsledcích evaluací (je zahrnuta i časová rezerva). Představeny budou také vytipované oblasti podpor fondů EU v ČR, kde je možné a vhodné provést CIE. Vzhledem k rozdílné znalosti metod CIE, předpokládá evaluační tým různé složení skupin účastníků v jednotlivých částech tohoto workshopu. Zapojení zahraničního experta bude zvoleno obdobně jako u workshopu č. 3.

Workshop č. 5:

Pátý workshop bude součástí procesu schvalování závěrečné zprávy a cílem je diskutovat zjištěné skutečnosti, jejich interpretace a případná evaluační doporučení. Proběhne po odevzdání prvního návrhu závěrečné zprávy. Tento workshop je naplánován jako jednodenní s cílem seznámit zadavatele a evaluační komunitu s výsledky a diskutovat je.

Plánovaná délka je půl dne (v tomto případě 3x 90 minut). Z toho 90 minut je určeno pro představení výsledků účastníkům s menší znalostí metod CIE. Zbývající čas pak budou výsledky diskutovány včetně metodologických částí pro účastníky se znalostí metod CIE.

Přednáška zahraničního experta:

Přednáška zahraničního experta na VŠE v Praze k tématice CIE (2x 90 minut). Tato přednáška proběhne v říjnu 2011. Cílem této přednášky je popularizace metod CIE v ČR.

Školení ke statistickým metodám v CIE

Dva dny vzdělávání k tématu užití statistiky při evaluacích. Účelem tohoto workshopu je také příspěvek k chápání úlohy statistických metod v evaluacích evaluační komunitou. Proto budou jednotlivé části tohoto workshopu realizovány v průběhu delšího časového prostoru (kvůli možné vytiženosti účastníků). Obvyklá zkušenost je, že na tři dny je pro evaluátory

²⁵ Podle termínu přítomnosti zahraničního experta v Praze je možné případně průběh modifikovat na telekonferenci, či realizaci tohoto workshopu v několika dnech.

obtížné se uvolnit. Na jednotlivé dny je to snazší. První dva dny budou mít charakter vzdělávání (a nemají proto přímo charakter workshopu spojeného s procesem schvalování druhé průběžné zprávy). Program tohoto workshopu předpokládá evaluační tým následující:²⁶

První den (realizace únor/březen 2012)²⁷

- Použití statistických metod v evaluacích (typy dat pro evaluace a výběr vhodných statistických metod).
- Parametrické a neparametrické testy – data pro tyto testy, nutné podmínky pro použití těchto testů.
- Budou využita data z již realizované evaluace.

Druhý den (realizace únor/březen 2012)

- Příprava testovaných modelů.
- Korelační analýza, regresní analýza, předpoklady a omezení jednotlivých metod.

Třetí den (realizace říjen 2012).

- Představení výsledků CIE v případě OP LZZ.

Internetová diskuse a informace na internetu

K dosažení cílů evaluace v úkolu č. 2 bude sloužit i internet, jakožto médium, které je schopno přenést informaci k poměrně velkému okruhu adresátů. Budou proto využity následující prostředky:

- a) ESF Forum – on-line oficiální diskusní platforma ESF v České republice.
- b) Facebook – bude zřízen profil na facebooku k tématu CIE v oblasti rozvoje lidských zdrojů.
- c) Vytvořeny jsou dvě webové stránky, na kterých jsou k dispozici výstupy projektu pro širší veřejnost. Konkrétně jde o stránky www.cie.ireas.cz a www.cie.vse.cz

Dva odborné články:

Dva odborné články o provedené evaluaci v anglickém jazyce, předložené k recenznímu řízení do odborného evaluačního periodika. V obou případech budou podrobnosti diskutovány se zadavatelem, protože u článků tohoto typu je podoba silně ovlivněna periodikem, do kterého má být článek zaslán.²⁸ V zájmu evaluačního týmu je publikování co největšího počtu odborných článků založených na výsledcích této evaluace. Rámcově lze identifikovat následující témata pro publikování výsledků této evaluace: dopady podpor na obrat, zisk, zaměstnanost, investice do vzdělávání a fluktuaci pracovníků). Články budou připraveny:

- První v návaznosti na první průběžnou zprávu.
- Druhý v návaznosti na závěrečnou zprávu.

²⁶ Přesný obsah bude diskutován a odsouhlasen se zadavatelem s ohledem na snahu popularizovat použití statistických metod.

²⁷ První a druhý den bude realizován za účasti přednášejících z SPSS CR

²⁸ Evaluační tým není schopen zajistit otištění článku. Minimálně je však schopen požadované články předložit do recenzního řízení. Je v zájmu evaluačního týmu, aby bylo publikováno co nejvíce článků z této evaluace. To je dáno zejména tím, že evaluační tým je složen z expertů působících i na akademické půdě.

Případová studie:

Na základě realizace evaluace bude zpracována případová studie zaměřená na aplikaci CIE v ČR. Tato studie bude zaměřena na použitelnost těchto metod v dalších evaluačních studiích. Strukturou by měla případová studie rámcově odpovídat podobě případových studií Microeconomics of Competitiveness zpracované Harvard Business School²⁹, tj. s rozsahem maximálně do 8 stran textu, ale s představením vnějších faktorů majících vliv na danou řešenou situaci. Z tohoto důvodu bude studie obsahovat diskusi k následujícím tématům:

- **Metodologie evaluací používaná v ČR** – ve smyslu vývoje evaluační kultury za poslední dekádu.
- **Sběr dat pro potřeby CIE** – vypovídací schopnost dat, úskalí (technická, právní) spojená s jejich sběrem. Ve studii bude tedy odpovězeno na to, jaká data jsou pro CIE vhodná a potřebná.
- **Zpracování ekonometrických analýz** – výběr vhodného software a důvody pro jeho výběr. Ve studii bude tedy odpovězeno na to, jaké metody jsou použitelné pro CIE a příslušnou strukturu dat.
- **Rizika spojená s použitím metody CIE** – jde o obecnější část vysvětlující, proč byla která statistická metoda použita pro který zkoumaný případ. Nejde o sepsání publikace, ale o snahu předejít nedorozuměním při nevhodném použití metod CIE. Jde zejména o upozornění na úskalí spojená s použitím metod CIE a předejití případnému kontraproduktivnímu použití CIE.
- **Dokumentování aplikace CIE** na příkladu OP LZZ, oblasti podpory 1.1.

2.5 Popis řešení úkolu č. 3 – další možné CIE v ČR

Úkol 3 je definován: „Identifikujte oblasti intervencí evropských fondů v České republice, které nejlépe umožňují aplikaci obdobného přístupu jakým je řešen úkol 1.“

Výstupem tohoto úkolu je odpověď na otázku: Jaké další oblasti intervencí evropských fondů v ČR jsou zvláště vhodné pro aplikaci CIE, s ohledem na dostupnost dat, dostatečný počet jednotlivých projektů či podpořených osob a předpoklad opakování obdobné intervence v budoucím programovém období, což by umožnilo případné zohlednění výsledků těchto případných evaluací?

Řešení tohoto úkolu je vyžadováno v první průběžné zprávě a v závislosti na vývoji situace opakovaně v druhé průběžné zprávě a v závěrečné zprávě.

Při hledání dalších potenciálních oblastí podpory, kde je možné využít metod CIE, budou použita následující primární kritéria:

- **Velký počet případů.** Případy jsou zde myšleni jednotlivci a organizace. Primárně je tato podmínka uvažována pro zajištění toho, aby velký počet případů zajišťoval statistickou významnost odhadů a tím přispěl k důvěryhodnosti publikovaných výsledků. Může jít o případy na úrovni jednotlivců, firem, obcí, případně NNO.

²⁹ <http://www.isc.hbs.edu/moc.htm>

- **Homogenní případy.** Aby bylo možné použít metod CIE, je nutné, aby zkoumané případy vystihovaly stejný typ podpory (tj. aby v jednom vzorku nebyly “hrušky a jablka”).

Na základě těchto kritérií budou do první průběžné zprávy vybrány vhodné oblasti podpory i s případným upozorněním na určitá úskalí aplikace CIE na konkrétní oblast.

Sekundárními kritérii jsou:

- **Výzkumné otázky.** Bude proveden výběr okruhů výzkumných otázek, které by bylo možné aplikovat na vytipované oblasti podpory.
- **Metody.** Budou navrženy vhodné ekonometrické metody k jednotlivým výzkumným otázkám a oblastem podpory.

Sled použití kritérií je v obráceném pořadí, než je při výzkumech obvyklé (tj. nejprve výzkumná otázka a volba metod a dat). Tento postup je ale volen s ohledem na to, že primárním úkolem je vytipování vhodných oblastí, nikoli samotný výzkum.

Zároveň budou při zpracování tohoto úkolu definována možná rizika spojená s použitím metody CIE. Takto vymezená rizika by měla předejít nedorozuměním při nevhodném použití metod CIE u oblastí podpory, které sice skýtají potenciál pro použití této metody, ale její nevhodné použití by mohlo zmařit smysl jejího použití. Jde zejména o to, kterou z ekonometrických metod je vhodné pro kterou situaci použít.

Hlavním výstupem zpracování úkolu č. 3 bude tak bude zejména tabulka s křížovými odkazy mezi oblastmi podpor, metodami a předpoklady metod.

3 Management projektu

3.1 Zapojení členů realizačního týmu do řešení

Tabulka 7: Plánované zapojení členů týmu do evaluace (v hodinách práce v průběhu projektu):

Pracovní hodiny	Sběr dat (a jejich kontrola)	Modelování	Analýza (zdůvodnění, další OP)	Workshopy	Koordinace a reporting	Celkem
Brůha Jan	40	420	0	64	0	524
Květoň Viktor	32	0	128	8	0	168
Loun Jakub	400	0	0	0	0	400
Martini Alberto	0	64	0	16	0	80
Pělucha Martin	32	0	128	8	0	168
Potluka Oto	0	172	128	40	352	672
Polakovič Robert	400	0	0	0	0	400
Špaček Martin	400	0	0	0	0	400
Celkem	1304	656	376	144	352	2832

Pozn.: Vzhledem k tomu, že jde o poměrně dlouhodobý projekt, je možné, že výsledná alokace hodin se může, v relativně malé míře, lišit od tohoto návrhu. Případná odlišnost v alokovaných hodinách nemá žádný vliv na celkovou cenu projektu.

3.2 Harmonogram řešení

Aktivita (konkrétní obsah výstupu je dán v předchozí kapitole o výstupech projektu)	2011			2012				2013		
	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	3Q
Workshop č. 1 (realizován 6. 6. 2011)	X									
Příprava vstupní zprávy - vstupní zpráva bude odevzdávána v červnu 2011, dílčí postupy budou zadavateli sdělovány průběžně, zejména ve spojení s flash reporty.	X	X								
Workshop č. 2 (plánován na první polovinu září 2011)		X								
Sběr dat - vzhledem k náročnosti CIE na kvalitu dat, bude se evaluační tým touto záležitostí zabývat průběžně. Hlavní vlny sběru dat jsou plánovány následovně: vždy v období červen a červenec daného roku sběr dat z databáze Albertina, v období srpen a září daného roku sběr dat šetřením mezi podniky. V roce 2011 bude vytvořen základní datový soubor, který bude v dalších letech aktualizován a doplňován. Šetření pro proměnné, které nejsou dostupné z databází, bude prováděno ve spolupráci se zastřešujícími organizacemi podniků.		X	X		X	X		X	X	
Přednáška doc. Alberto Martiniho k tématice CIE			X							
Příprava průběžné zprávy č. 1 - termín pro odevzdání je 15. 10. 2011.		X	X							
Příprava odborného článku - článek bude postaven na datech z Monit7+. Bude sestaven na základě první průběžné zprávy, symbol „-“ označuje odhadované recenzní řízení, plánovaný termín odeslání je 15. 12. 2011.		X	X -	-	-	-				
Workshop č. 3 - plánován na říjen 2011 (po odevzdání první verze průběžné			X							

zprávy).										
Diskuse se zástupci ŘO OP LZZ a NOK k navrhovaným modelům a výsledkům.			X							
Příprava 4 případových studií (z toho minimálně 1 ve 3. Q 2011 a 1-2 studie v únoru 2012)		X		X	X					
Školení ke statistickým metodám - použití statistických metod v evaluacích				X	X					
Příprava průběžné zprávy č. 2 - termín pro odevzdání je 15. 10. 2012.						X	X			
Workshop č. 4 - plánován jako jednodenní. Tento workshop je plánován na termín po odevzdání průběžné zprávy.							X			
Diskuse se zástupci ŘO OP LZZ a NOK k navrhovaným modelům a výsledkům.							X			
Příprava 4 případových studií						X	X	X		
Příprava závěrečné zprávy - termín pro odevzdání je 30. 9. 2013.									X	X
Workshop č. 5 - na začátek září 2013 je plánována část workshopu jako diskuse se zástupci ŘO OP LZZ a NOK. Druhou částí je workshop po odevzdání průběžné zprávy. Tato část je plánována pro širší evaluační komunitu. Realizována bude po odevzdání závěrečné zprávy (tj. v říjnu 2013).										X
Příprava odborného článku - Bude sestaven na základě závěrečné zprávy, symbol „-“ označuje odhadované recenzní řízení, plánovaný termín odeslání je 30. 10. 2013. (recenzní řízení bude za rámec projektu)								X	X-	-
Průběžné informování zadavatele o průběhu (flash reporty)		X	X	X	X	X	X	X	X	

3.3 Popis průběžných a finálních výstupů z aktivit

Všechny výstupy budou v českém jazyce. U každého z výstupů je též uvedeno, zda bude i v anglickém jazyce, případně které jeho části. Tučně kurzívou jsou v tabulce vyznačeny ty výstupy a jejich podoba, které jsou doplněny oproti zadávací dokumentaci.

Výstup	Termín	Popis výstupu	Metoda
(1) Workshop 1 k metodologii	Před předložením návrhu vstupní zprávy	Cílem workshopu je obecné představení přístupu k counterfactual impact evaluation, představení návrhů na řešení úkolu č. 1 a následná odborná diskuze s cílem konzultovat a zkvalitnit formulovanou metodologii ještě v průběhu jejího vzniku.	Plánovaná délka je půl dne. Součástí tohoto workshopu bude i telekonference se zahraničním expertem. Evaluační tým připraví podklady pro jednání, o kterých se bude posléze diskutovat.
(2) Vstupní zpráva	Návrh do 40 pracovních dní od podpisu smlouvy	Smyslem vstupní zprávy je odsouhlasení zvoleného evaluačního designu, tzn., že ve zprávě bude podrobně popsán harmonogram realizace a detailní metodologie řešení projektu (tj. rozpracování metodologie uvedené v nabídce), obsahující minimálně: (i) dekompozici jednotlivých otázek na podotázky; (ii) identifikaci potřebných informací pro odpověď na jednotlivé podotázky; (iii) identifikaci zdrojů dat pro každou otázku (iv) identifikaci nástrojů sběru dat;	Ve vstupní zprávě budou (kromě informací v popisu výstupu): - navrženy výzkumné otázky; - navrženy modely řešení CIE pro definované sady výzkumných otázek, tj. potřebná data a jejich struktura a zdroje; - literatura, která s obdobnými modely již pracuje; - definována kritéria, podle kterých budou vytipovány příslušné oblasti podpory v ostatních operačních programech v ČR, kde je možné smysluplně aplikovat metodu CIE.

		<p>(v) identifikaci způsobu analýzy dat;</p> <p>(vi) explicitní formulaci předpokladů (assumptions), za kterých zvolená metodologie vede k odhadu kontrafaktuální situace resp. Impaktu zkoumané intervence;</p> <p>(vii) explicititní vyjádření limitů interní a externí validity závěrů na základě zvolené metodologie.</p> <p>Argumentace správnosti metodologie bude podložena odkazy na uznávané metodologické publikace nebo obdobné již provedené evaluace.</p> <p>Vstupní zpráva bude dále obsahovat:</p> <p>(viii) jmenovité určení všech zapojených expertů/ek do řešení jednotlivých částí této veřejné zakázky;</p> <p>(ix) podrobné stanovení dílčích termínů evaluačních šetření stanovených ze strany zpracovatele hodnocení.</p>	
(3) Workshop 2 ke sběru dat		Cílem workshopu je představení dosavadního vývoje evaluace, vysvětlení konkrétní strategie pro první vlnu sběru dat a následná odborná diskuze s cílem konzultovat a zkvalitnit plánované další kroky evaluace.	Plánovaná délka je půl dne.
(4) Průběžná zpráva 1	Návrh do	Zpráva bude obsahovat odpovědi na evaluační otázky z Úkolu 1 na základě první vlny sběru dat	Na základě kritérií ze vstupní zprávy budou do této zprávy vybrány vhodné oblasti podpory

	15.10.2011	<p>a řešení Úkolu 3.</p> <p>Zpráva bude dále obsahovat doporučení týkající se např.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cílení výzev s ohledem na maximalizaci dopadů projektů; - případného pojetí zkoumané oblasti podpory v programovém období 2014+; - nastavení monitorovacího systému pro příští programové období s ohledem na usnadnění vyhodnocování dopadů intervencí. <p>Zpráva bude obsahovat tyto části určené pro různé uživatele výstupů evaluace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Manažerské shrnutí (max. 3 strany) s hlavními závěry. 2. Stručná verze pro veřejnost v rozsahu cca 30 – 40 stran, obsahující shrnutí evaluačního přístupu a závěrů evaluace. 3. Technická verze určená s detailním popisem průběhu evaluace určená evaluační jednotce zadavatele (s cílem prokázat řádné plnění zakázky) a případně odborné evaluátorské komunitě. 	v dalších OP v ČR i s případným upozorněním na určitá úskalí aplikace CIE na konkrétní oblast.
(5) Workshop 3 k Průběžné zprávě 1	Po předložení návrhu Průběžné zprávy 1	Cílem workshopu je představení dosavadního vývoje evaluace, představení průběžné zprávy a její oponentura a následná odborná diskuze	Plánovaná délka je půl dne. Představeny budou i další oblasti podpory fondů EU v ČR, kde je možné a vhodné realizovat CIE.

		s cílem konzultovat a zkvalitnit plánované další kroky evaluace.	Vzhledem k tomu, že workshopy mají sloužit i k šíření informací o CIE, je navrženo uspořádání ještě zvláštního setkání (90 – 120 minut pro zástupce ŘO OP LZZ z evaluační jednotky, zástupců prioritní oblasti 1.1 a NOK k diskusi o navržených doporučeních.
(6) Odborný článek 1	Do 2 měsíců od schválení Průběžné zprávy 1	Tento výstup se váže k Úkolu 2. Článek je určen odborné evaluačnické veřejnosti, musí mít akademický charakter obdobný článkům uvedených v části 4.6.c) v zadávací dokumentaci a v rozsahu 25 – 40 normostran bude shrnovat použitou metodologii a hlavní závěry z první vlny sběru dat. Článek bude po schválení zadavatele předložen do recenzního řízení v odborném periodiku.	Se zadavatelem bude diskutováno vhodné periodikum pro uveřejnění článku. Vzhledem k tomu, že článek má být v angličtině, předpokládá evaluační tým publikování v zahraničí. Existuje řada vhodných časopisů, u kterých se však různí délka recenzního řízení. U některých typů časopisů by se mohlo stát, že článek bude reálně publikován až po skončení realizace projektu.
(7) Průběžná zpráva 2	Návrh do 15.10.2012	Zpráva bude obsahovat odpovědi na evaluační otázky z Úkolu 1 na základě druhé vlny sběru dat a případnou aktualizaci řešení Úkolu 3. Zpráva bude dále obsahovat relevantní doporučení. Zpráva bude obsahovat tyto části určené pro různé uživatele výstupů evaluace: 1. Manažerské shrnutí (max. 3 strany) s hlavními závěry. 2. Stručná verze pro veřejnost v rozsahu cca 30 – 40 stran, obsahující shrnutí evaluačního přístupu a závěrů evaluace.	Na základě kritérií ze vstupní zprávy (případně upravených) bude do této zprávy aktualizován seznam vhodných oblastí podpory v dalších OP v ČR.

		3. Technická verze určená s detailním popisem průběhu evaluace určená evaluační jednotce zadavatele (s cílem prokázat řádné plnění zakázky) a případně odborné evaluátorské komunitě.	
(8) Workshop 4 k Průběžné zprávě 2	Po předložení návrhu Průběžné zprávy 2	Cílem workshopu je představení dosavadního vývoje evaluace, představení průběžné zprávy a její oponentura a následná odborná diskuze s cílem konzultovat a zkvalitnit plánované další kroky evaluace.	Tři dny trvající workshop (jednotlivé dny od sebe odděleny). První den bude věnován obecně užití statistických metod v evaluacích (typy dat pro evaluace a výběr vhodných statistických metod, parametrické a neparametrické testy, korelace, regrese, předpoklady a omezení jednotlivých metod. Druhý den bude věnován ekonometrickému modelování. Tento workshop bude realizován se zahraničním expertem a jeho cílem je také popularizace užití metod CIE v ČR. Třetí den budou představeny výsledky CIE v případě OP LZZ. Vzhledem k tomu, že workshopy mají sloužit i k šíření informací o CIE, je navrženo uspořádání ještě zvláštního setkání (90 – 120 minut pro zástupce ŘO OP LZZ z evaluační jednotky a zástupců prioritní oblasti 1.1 a NOK k diskusi o navržených doporučeních.
(9) Závěrečná zpráva	Návrh do 30.9.2013	Zpráva bude obsahovat odpovědi na evaluační otázky z Úkolu 1 na základě třetí vlny sběru dat a případnou aktualizaci řešení Úkolu 3.	Vzhledem k tomu, že workshopy mají sloužit i k šíření informací o CIE, je navrženo uspořádání ještě zvláštního setkání (90 – 120 minut pro zástupce ŘO OP LZZ z evaluační

		<p>Zpráva bude dále obsahovat relevantní doporučení.</p> <p>Zpráva bude obsahovat tyto části určené pro různé uživatele výstupů evaluace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Manažerské shrnutí (max. 3 strany) s hlavními závěry. 2. Stručná verze pro veřejnost v rozsahu cca 40 – 50 stran, obsahující shrnutí evaluačního přístupu a závěrů evaluace. 3. Technická verze určená s detailním popisem průběhu evaluace určená evaluační jednotce zadavatele (s cílem prokázat řádné plnění zakázky) a případně odborné evaluačnické komunitě. 4. Součástí závěrečné zprávy bude i předání kompletních dat o jednotlivých zkoumaných subjektech shromážděných v průběhu projektu, v dohodnutém elektronickém formátu za účelem možnosti jejich využití v případné návazné studii. 	<p>jednotky a zástupců prioritní oblasti 1.1 k diskusi o navržených doporučeních.</p>
(10) Workshop 5 k Závěrečné zprávě	Po předložení návrhu Závěrečné zprávy	Cílem workshopu je vysvětlení průběhu evaluace, představení závěrečné zprávy a její oponentura.	
(11) Odborný článek 2	Do 1 měsíce od schválení Závěrečné zprávy	Tento výstup se váže k Úkolu 2. Článek je určen odborné evaluačnické veřejnosti, musí mít akademický charakter obdobný článkům uvedených v části 4.6.c) zadávací dokumentace a	Se zadavatelem bude diskutováno vhodné periodikum pro uveřejnění článku. Vzhledem k tomu, že článek má být v angličtině, předpokládá evaluační tým publikování

		<p>v rozsahu 25 – 40 normostran bude shrnovat použitou metodologii a hlavní závěry evaluace.</p> <p>Článek bude po schválení zadavatele předložen do recenzního řízení v odborném periodiku.</p> <p>Výběr odborného periodika bude proveden ve spolupráci se zadavatelem. Přesná forma se odvíjí podle výběru periodika.</p>	<p>v zahraničí. Existuje řada vhodných časopisů, u kterých se však různí délka recenzního řízení. U některých typů časopisů by se mohlo stát, že článek bude reálně publikován až po skončení realizace projektu.</p>
(12) Průběžné zprávy o průběhu projektu (flashreporty)	Od termínu odsouhlasení vstupní zprávy 1x čtvrtletně	Zpráva bude obsahovat stručný neformální přehled realizovaných aktivit, jejich vyhodnocení, hlavní výstupy, potíže při realizaci zadání a další kroky.	Mimo to je vhodné diskutovat metodické postupy i mimo rámec flashreportů. Evaluační tým bude případně diskutovat metody a postup i na ESF fóru.
(13) Prezentace postupu projektu Monitorovacím výborům, PS pro evaluace, Evropské komisi atd.	Dle dohody, nejpozději do 15.12.2013	Po dohodě se zadavatelem dle potřeby zadavatele uskuteční zpracovatel prezentace postupu projektu členům PS pro evaluace či jiným zainteresovaným subjektům či skupinám osob.	
		Dále bude probíhat pravidelné informování o postupu v řešení projektu a při osobních schůzkách se zadavatelem.	

3.4 Rizika projektu

Definice rizika	Způsob vypořádání rizika	Význam	Pravděpodobnost
Nedostupnost dat za rok 2010, jelikož zde ještě nebyla zadána a druhým rizikem jsou firmy, které odmítají své informace poskytovat do veřejných databází	Vzhledem k dlouhodobému charakteru projektu jde o riziko zejména pro první rok řešení. V dalších letech je pravděpodobné, že řada firem informace poskytne. Další řešení viz následující riziko.	střední	střední
Podpořené firmy odmítají zveřejňovat své informace	U podpořených firem, budou tyto firmy vyzvány, aby informace doplnily. Případně bude využita žádost ŘO o doplnění těchto informací.	střední	střední
Nežadatelé odmítají zveřejňovat své informace	V případě kontrolního vzorku bude vzorek doplněn dalšími firmami, které příslušné informace zveřejnily.	nízký	střední
Odmítnuté firmy odmítají zveřejňovat své informace	Firmy budou opakovaně žádány o spolupráci při sběru dat. Na základě databáze CEDR bude vytipováno, zda tyto firmy nedostaly podporu v jiném programu, či jiné výzvě. V takovém případě bude sběr dat realizován ve spolupráci s tímto software, či daným zprostředkujícím	střední	vysoká

	subjektem.		
Obtížné zavedení CIE do běžné evaluační praxe. Toto je dáno náročností na pochopení a znalostního vybavení osob, jež by CIE mohly ve svých aktivitách aplikovat.	Úspěšné naplnění úkolu 2 této evaluace je podmíněno přístupem v šíření získaných „znalostí“, tj. zejména kombinací interaktivních metod distribuce informací. Osvětové aktivity budou cíleny na dva typy cílových skupin – laickou veřejnost (bez hlubší znalosti CIE metod) a odbornou veřejnost (se znalostí ekonometrických metod).	střední	střední
Neochota použít CIE v dalších OP.	Obtíže se použitím CIE ve větším rozsahu v ČR (na příkladu dalších operačních programů a jejich oblastí podpor) mohou plynout z důvodu nesplnění základních podmínek CIE metod (možnosti sledovaných případů, jejich homogenita) ale také kvůli neochotě příslušných ŘO). V případě, že půjde o nesplnění podmínek, nebudou CIE metody navrženy. Pokud půjde o neochotu příslušného ŘO, bude daná oblast navržena výzkumným organizacím pro nezávislý výzkum.	střední	nízká
Metodologické riziko „nenáhodného výběru“ projektů	V případě systémových projektů může být „nahodilost“ narušena na úrovni jednotlivých úřadů práce, které rozdělovaly finanční	vysoký	střední

	prostředky podle svých vlastních individuálních zkušeností a znalostí příslušných lokalit. Tyto záležitosti budou dále vyhodnocovány ve vazbě na míru ovlivnění vypovídací hodnoty výsledků statistických analýz v rámci CIE.		
Omezené personální kapacity evaluačního týmu	V případě, že některý z členů evaluačního týmu se nebude moci účastnit řešení, bude nahrazen náhradníkem (IREAS má pro takovouto variantu již nyní vytipovány experty, kteří by se potenciálně zapojili do projektu).	nízká	nízká

4 Literatura vztahující se k metodologii a použití CIE

Pro čtenářův komfort je za každou referencí uvedeno číslo stránky, kde se odkaz v textu vyskytuje. Pokud se daná literatura přímo v textu nevyskytuje, ale je zde uvedena (v typickém případě proto, že řešitelský tým očekává její možné využití v budoucnu), je za referencí uveden kód vysvětlující užitečnost reference. Seznam kódů je následující:

- o a ... reference odkazující se na zajímavou zahraniční aplikaci CIE
- o e ... reference obsahující ekonometrické nebo statistické metody užitečné pro CIE
- o t ... reference užitečná pro teorii CIE

- [1.] ANGRIST, J.D.; KRUEGER, A.B. (2001), "Instrumental Variables and the Search for Identification: From Supply and Demand to Natural Experiments." *Journal of Economic Perspectives* 15(4): 69-85. [e]
- [2.] BARTIK, T.J. (1990), "The Market Failure Approach to Regional Economic Development Policy." *Economic Development Quarterly* 4(4): 361-370. [t]
- [3.] BLUNDELL, R., CHEN, X., KRISTENSEN, D. (2007). "Semi-nonparametric IV estimation of shape-invariant Engel curves". *Econometrica*. [18]
- [4.] BONDONIO, D. (2002), "Evaluating Decentralized Policies: A Method to Compare the Performance of Economic Development Programmes across Different Regions or States", *Evaluation*, Vol. 8, No. 1, pp. 101-124, 2002. [t]
- [5.] BONDONIO, D., and J. ENGBERG (2000), "Enterprise Zones and Local Employment: Evidence from the States' Programs." *Regional Science and Urban Economics* 30: 519-549. [a]
- [6.] BUHMANN, M., D. (2003), *Radial Basis Functions: Theory and Implementations*, Cambridge University Press. [15]
- [7.] CHEN, X. (2007): *Large Sample Sieve Estimation of Semi-Non Parametric Models*, *Handbook of Econometrics*, Volume 6B, kapitola 76,s. 5550-5632. [18]
- [8.] CHERNOZHUKOV, V. and HANSEN, C. (2005): *An IV Model of Quantile Treatment Effects*. *Econometrica*, 73, 245-261 [19]
- [9.] FISHER, P.S., and A.H. PETERS (1998), *Industrial Incentives: Competition among American States and Cities*. Kalamazoo, Michigan: W.E. Upjohn Institute for Employment Research. [a]
- [10.] GADD, H.; HANSSON, G.; MÅNSSON, J.. *Evaluating the impact of firm subsidy using a multilevel propensity score approach*. Working Paper Series Nr 3, 2009 [on-line]. Centre for Labour Market Policy Research. ISSN 1653-638X. URL: <http://www.vxu.se/ehv/filer/forskning/cafo/wps/Nek_wp3_09.pdf>. [15]

- [11.] GREENBAUM, R.T. (1998), "An Evaluation of State Enterprise Zone Policies: Measuring the Impact on Business Decisions and Housing Market Outcomes." Doctoral dissertation, Carnegie Mellon University, December. [a]
- [12.] GREENBAUM, R.T. and J.B. ENGBERG (1998), "The Impact of State Urban Enterprise Zones on Business Outcomes." Discussion paper No. 98-20. Washington, DC: Center for Economic Studies, Bureau of the Census. [a]
- [13.] HECKMAN, J.J., H. ICHIMURA and P. TODD (1997), "Matching as an Econometric Evaluation Estimator: Evidence from Evaluating a Job Training Programme." *Review of Economic Studies* 64(4): 605-654. [e]
- [14.] HECKMAN, J.J. and E. VYTLACIL (2001), "Policy-Relevant Treatment Effects." *The American Economic Review* 91(2): 105-111. [e, t]
- [15.] HINES, J.R., Jr. (1996), "Altered States: Taxes and the Location of Foreign Direct Investment in America". *American Economic Review* 86(5): 1076-1094. [a]
- [16.] HOLZER, H.J., R.N. BLOCK, M. CHEATHAM and J.H. KNOTT (1993), "Are Training Subsidies for Firms Effective? The Michigan Experience." *Industrial and Labor Relations Review* 46 (July): 625-636. [a]
- [17.] IMBENS, G., W., LEMIEUX, T., 2008. Regression discontinuity designs: A guide to practice. *Journal of Econometrics*, Elsevier 142, s. 615-635. [17]
- [18.] IMBENS, G. and J. ANGRIST (1994), "Identification and Estimation of Local Average Treatment Effects". *Econometrica* 62(2): 467-475. [e]
- [19.] ISSERMAN, A. and T. REPHANN (1995), "The Economic Effects of the Appalachian Regional Commission: An Empirical Assessment of 26 Years of Regional Development Planning." *Journal of the American Planning Association* 61(3): 345-364. [a]
- [20.] JARMIN, R.S. (1999), "Evaluating the Impact of Manufacturing Extension on Productivity Growth." *Journal of Policy Analysis and Management* 18(1): 99-119. [a]
- [21.] MANSKI, C.F. (1995), *Identification Problems in the Social Sciences*. Cambridge, MA and London, UK: Harvard University Press [e]
- [22.] MAZEROV, M. (2001), *The "Single Sales Factor" Formula for State Corporate Taxes: A Boon to Economic Development or a Costly Giveaway?* Washington, DC: Center on Budget and Policy Priorities. [e]
- [23.] MCLURE, C.E., Jr. and W. HELLERSTEIN (2002), "Does Sales-Only Apportionment of Corporate Income Violate the Gatt?" NBER working paper No. 9060. Cambridge, Massachusetts: National Bureau of Economic Research. [a]
- [24.] MEYER, B.D. (1995), "Natural and Quasi-Experiments in Economics." *Journal of Business and Economic Statistics* 13(2): 151-161. [e]
- [25.] MPSV, *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost 2007 – 2013*, 2007 [5]
- [26.] MURDOCK, J. (2006): Handling unobserved site characteristics in random utility models of recreation demand. *Journal of Environmental Economics and Management*, Volume 51, Issue 1, January 2006, Pages 1-25. [16]

- [27.] NAVREME BOHEME (2010); Evaluační studie 1: Evaluace projektu „Vzdělávejte se!“.
[11]
- [28.] NAVREME BOHEME (2011); Evaluační studie 2: Evaluace projektu „Vzdělávejte se!“.
[11]
- [29.] O'HARA, R. B.; SILLANPA, M. J. (2009): A Review of Bayesian Variable Selection
Methods: What, How and Which, Bayesian Analysis 4(1), s. 85-118. [18]
- [30.] OAKLAND, W.H. and W.A. TESTA (2000), “The Benefit Principle as a Preferred
Approach to Taxing Business in the Midwest.” Economic Development Quarterly 14(2):
154-164. [a]
- [31.] PAPAY, J. P., WILLETT, J. B.; MURNANE, R. J. (2011). Extending the regression-
discontinuity approach to multiple assignment variables. Journal of Econometrics 161,
s. 203-207. [17]
- [32.] PAPKE, L.E. (1993), “What Do We Know About Enterprise Zones.” In Tax Policy and
Economy, Vol. 7, J.M. Poterba, ed. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, pp. 37-72. [t]
- [33.] POOLE, K.E., G.A. ERICKCEK, D.T. IANNONE, N.MCCREA and P. SALEM (1999),
Evaluating Business Development Incentives. Washington, DC: National Association of
State Development Agencies. [t]
- [34.] REED, W.R. and C.L. ROGERS (2000), “Measurement Error and Endogeneity in Studies
of State Tax Policy and Economic Growth.” Unpublished paper, Department of
Economics, University of Oklahoma, Norman, Oklahoma. [e, t]
- [35.] ROGERS, C. and W.R. REED (forthcoming), “Quasi-Experimental Control Group
Methods for Estimating Policy Impacts”. Regional Science and Urban Economics. [e, t]
- [36.] SMITH, J.A. and P.E. TODD (2001), “Reconciling Conflicting Evidence on the
Performance of Propensity-Score Matching Methods”. The American Economic Review
91(2): 112-118. [e]
- [37.] TORGOVITSKY A. (2010) Identification and Estimation of Nonparametric Quantile
Regressions with Endogeneity, mimeo Yale. [19]
- [38.] WHITE, H.(2009); Theory-based impact evaluation: Principles and Practice; Working
Paper Nr 3, 2009 [on-line]. International Initiative for Impact Evaluation URL:
<http://www.asocam.org/biblioteca/MVI_114.pdf>. [19]